

BUDAKALÁSZI

XVI. évfolyam | 7. szám
2022. szeptember

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Példaértékű a Gyalogbusz

A TARTALOMBÓL

- Demencia, a XXI. század népbetegsége
- Elszabadult energiaárak, magas infláció
- Falukrém: egy sikeres budakalászi vállalkozás története
- Isten hozta Zoltán atyát, Budakalász új plébánosát!
- 120 éves a Kalász Suli
- Őszi túrák – Fedezzük fel a környéket!

Újrapapír

ALZ HEI MER Café

Beszéljünk nyíltan,
tabuk nélkül
az időskori de-
menciáról!

Meghívjuk Önt és Kedves Családját az Alzheimer Café nyitórendezvényére a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár Dísztermébe (Budakalász, Szentendrei út 9.)

2022. szeptember 14. 17.00 A belépés díjtalan.

ELŐADÓ: Juhász Ágnes, demencia-gondozási specialista, szakíró, tréner

RÉSZTVEVŐK: Dr. Göbl Richárd, Budakalász Város Polgármestere, az esemény védnöke,
Dr. Nagy Zsuzsanna pszichiáter szakorvos, a Kalászi Idősek Klubja dolgozója
és Balogh Csaba képviselő, a rendezvény szervezője

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

A rendezvény támogatója
Budakalász Város Önkormányzata

DEMENCIA, A XXI. SZÁZAD NÉPBETEGSÉGE

A demencia a világ minden országát jelentős kihívás elé állítja. A tudományos világ megfeszített erővel dolgozik azon, hogy a betegséget a már gyógyítható, kezelhető betegségek között tudhassuk. Sajnos ezidáig átütő terápiás eredmények nem születtek.

A betegség jelentős terheket ró a családokra, az egészségügyre, a költségvetésre. Hazánkban 88 beteg adatainak 2008-as elemzése szerint ellátásuk éves költsége 6000-6400 euróra rúgott. A betegség szociális problémákat is generál, hiszen nem csak az érintett, de sokszor az őt gondozó család is izolálódik, elidegenedik a környezetétől. A demencia a népesség egészére ható, globális népegészségügyi probléma, a XXI. század népbetegsége. Sok családban van olyan beteg, aki korábban kimagasló szellemi tevékenységet folytatott, de ahogy idősödik, hivatásában, a társadalomban és a családban is fokozatosan leépül az aktivitása.

A demencia, a kognitív funkciók (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet) romlása az Egészségügyi Világszervezet 2021-es adatai szerint több mint 55 millió embert érint világszerte és évente közel 10 millió új esetet diagnosztizálnak. Az Alzheimer Europe adatai szerint Magyarországon 2001-ben csak 101 ezer demens beteget diagnosztizáltak, napjainkban számukat már 150-300 ezerre becsülik. A társadalom idősödésével pedig ez a szám tovább fog nőni.

Ha lakosságárányosan nézzük, Budakalászon 180 demens beteg lehet, de meg kell jegyezni, hogy ezek a számok valószínűleg nem takarják a teljes valóságot, hiszen a kórkép napjainkban is aluldiagnosztizált. Ezt a mindennapi orvosi gyakorlat is igazolja: egy 400 magyarországi háziorvost megkérdező felmérésben, a megkérdezett háziorvosok 60%-a úgy vélte, hogy a ténylegesen demensek kevesebb mint harmadát ismerik csak fel a praxisokban.

A betegség azokat a képességeket károsítja, melyek emberi mi voltunk lényegéhez tartoznak, melyek értelmessé, figyelmessé, a világra nyitottá tesznek bennünket – azaz károsítja a memóriát, a gondolkodást, az orientáltságot, a felfogást, a megértést, a számolási-, a tanulási képességet, a nyelvhasználatot és a lexikális tudást, valamint az ítéletképeséget is, hogy csak a legnyilvánvalóbbakat említsük. Bár az időskor sajátja a szellemi hanyatlás, a demencia esetén a szellemi hanyatlás mértéke szignifikánsan meghaladja azt a szintet, ami a biológiai idősödés átlagosan várható következménye lenne.

A demencia tüneteit mutató beteg mielőbbi kivizsgálása azért is fontos, mert a demencia tüneteit egyéb, gyógyítható betegség is okozhatja. Vitaminhiány, drog használat, alkoholizmus, fejsérü-

lés, agydaganat, vagy egyes pszichiátriai betegségek. A kórkép megjelenését tekintve nem egységes, leggyakoribb formája az Alzheimer-kór (kb. 60–70%).

Kiterjedt kutatások folynak a hatékony terápiás megoldások megtalálására. Ennek egyik fókuszja a magasvérnyomás-betegség, mely nem csak meghatározó fontosságú – de befolyásolható – szív és érrendszeri rizikótényező és fokozza a mentális hanyatlás kockázatát. Az időben felállított diagnózis lehetőséget ad arra, hogy felkészülhessünk a hozzátartozóknak ápolására. A betegségről való felvilágosítás, az ápolási nehézségekre való felkészítés, az ápolási feladatok szakszerű végrehajtása lehetőséget biztosít arra, hogy a beteg otthonában tölthesse idejét, és ezzel elkerülhetővé válhat a végleges intézeti elhelyezése. Fontos és gyakran elfeledett szempont a hozzátartozók mentális egészségének védelme. Ezt sokszor pszichoterápiás önépítő csoportok tudják a leghatékonyabban szolgálni.

A demencia kihívást jelent a családnak, a kisebb közösségeknek és a társadalom egészének. A demens beteg ápolása nem csak fizikai-testi, anyagi, hanem pszichoszociális terheket is ró a közösségekre. Budakalász város vezetését adó egyesületünk, a 2011 Egyesület választási ígéréteiben többek közt a közösségépítést is fő céljának jelölte meg. Az elkövetkező napokban egy olyan, számkra is új, még csak a szakirodalomból ismert vállalkozásba fogunk, amellyel a demenciával élő betegek és családtagjaik terheit szeretnénk megosztani, enyhíteni: Budakalászon Alzheimer-Café klubot alapítunk. Az ötletgazda Balogh Csaba képviselő, aki azzal a megtisztelő kéréssel fordult hozzám, hogy a majdan folyó működés felett a védnöki tisztséget vállaljam el. Orvos-polgármesterként örömmel mondtam igent a felkérésre.

Elsősorban a demencia által érintett családokat várjuk, de a téma iránt érdeklődőket is szívesen látjuk alakuló rendezvényeinken. Egy régi mondás tanúsága szerint: *„Ha megosztjuk jól, a teher majdan nem töri a hátunkat.”* Legyen ez az elkövetkező idők mottója!

dr. Göbl Richárd
polgármester

HELYI HÍREK

ÜNNEPI MISE ÉS KENYÉRSZENTELÉS AUGUSZTUS 20-ÁN

Augusztus 20. délelőttjén megtelt a Szent István Templom. Az ünnepi misét és a kenyérszentelést a városi ünnepség és a koszorúzás követte, majd a gyülekezet szeretetvendégséggel fogadott mindenkit.

Varga Zoltán atya prédikációjában kiemelte, hogy a templom és a gyülekezet védőszentje egyben az ország védőszentje is. Hálát adott Szent Istvánért. Elmondta, hogy István bölcs és előre látó uralkodó lévén Krisztusra építette az országot, aminek köszönhetően ma is ünneplhetünk. Varga Zoltán atya megáldotta az új kenyeret.

Az új kenyér megáldása után a városi ünnepség az esős idő miatt a templomban folytatódott. Fábíán Zoltán három saját dalát adta elő, amire a közönség lelkes tapsal reagált, majd dr. Göbl Richárd polgármester mondott ünnepi beszédet.

TANÉVNYITÓ DÍJÁTADÓKKAL

Szeptember elsején ünnepélyes tanévnitó ünnepségekkel elkezdődött a 2022-2023-as általános iskolai tanév. A Kalász Suliban 420, a Patakpart Iskolában 260, a Szentistvántelepi Iskolában pedig 466 gyermek kezdte meg tanulmányait.

Az évnitók alkalmával az iskolákban átadták a „Jó tanuló, jó sportoló” elismeréseket is. A városi díjakat idén az iskolák jelölése alapján **Halász Benedek** (Kalász Suli 6. osztályos tanuló), **Knob Samu** (Patakpart Általános Iskola, 8. osztályos tanuló) és **Tamás Helga** (Szentistvántelepi Általános Iskola 6. osztályos tanuló) kapták. A díjakat a Kalász Suliban Forián-Szabó Gergely alpolgármester, a Szentistvántelepi Általános Iskolában Nagel István alpolgármester, a Patakpart Általános Iskolában dr. Deák Ferenc jegyző adták át.

A vonatkozó kormányrendelet alapján a 2022/2023-as tanév első tanítási napja szeptember 1. (csütörtök), az utolsó pedig június 15. (szintén csütörtök) lesz. Az őszi szünet: október 29-től november 6-ig tart, az első tanítási nap a szünet után november 7. hétfő lesz. A téli szünet: december 22-től 2023. január 2-ig tart majd, azaz január 3-án, kedden kell majd először iskolába menni. A tavaszi szünet 2023. április 6-tól április 11-ig tart, a szünet után április 12-én, szerdán lesz az első tanítási nap. Ha a járványhelyzet engedi a jelenléti oktatást, az általános iskolai diákoknak összesen 181 napig kell iskolába járniuk.

Az első félév 2023. január 20-ig tart, az iskolák 2023. január 27-ig fogják értesíteni a diákokat és a szülőket a tanulmányi eredményekről. Az új tanköteles tanulókat, leendő elsősöket 2023. április 20–21-én kell majd beíratni.

A Szentistvántelepi iskolában – az esős idő miatt – a tornateremben köszöntötték az új elsősöket. A teleti suliban 50, a Kalász Suliban 37, a patakpartiban 49 diák; összesen 136 elsős kezdte meg a tanulmányait.

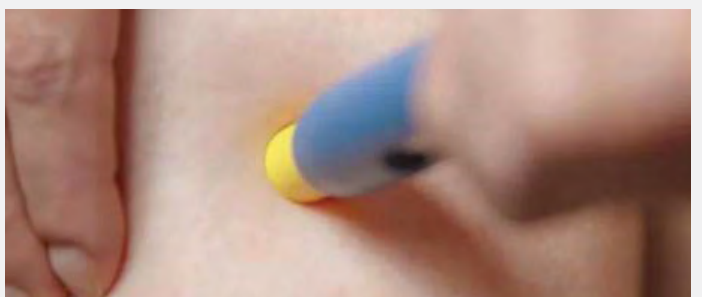

ALLERGIÁS SOKK ELLENI INJEKCIÓK A KALÁSZI GYEREKEK BIZTONSÁGA ÉRDEKÉBEN

A minél egyszerűbb használat érdekében az EpiPen Junior injekciók előre töltött tollakban állnak rendelkezésre arra az esetre, ha rovarcsípés, étel vagy egyéb más kiváltó okok következtében súlyos allergiás reakciók (anafilaxia) miatt sürgős beavatkozásra lenne szükség. A város által fenntartott intézményekbe járó bölcsődések és óvodások biztonsága érdekében mindenhol két-két egység sürgősségi injekció lesz az ilyen esetekre.

A budakalászi gyermekorvosokkal együttműködve az óvodapedagógusok és a bölcsődei kisgyermekgondozók rövid képzés után képesek lesznek az életmentő injekciók beadására. Az injekció hatóanyaga az adrenalin, amely közvetlenül a szív és keringési, valamint a légzési rendszerre fejti ki a hatását. Kivédi az anafilaxia esetlegesen halálos kimenetelű hatásait, mivel gyorsan összehúzza az ereket, a tüdő izmainak ellazításával javítja a légzést, csökkenti a duzzadást és serkenti a szívverést. Allergiás vész helyzetben az EpiPen Junior alkalmazásának nincsen ismert ellenjavallata.

A Váci Tankerület tájékoztatása alapján rövidesen a kalászi iskolákba is eljutnak ugyanezek a készítmények, így az összehangolt beszerzéssel a következő tanévben minden budakalászi oktatási-nevelési intézményben rendelkezésre állnak majd az EpiPen injekciók.

ELSZABADULT ENERGIAÁRAK, MAGAS INFLÁCIÓ

A képviselő-testület szeptemberi rendes ülésén az egyik legfontosabb téma a városi költségvetés módosítása lesz. Ezzel párhuzamosan a szociális rendelet korrekciójára is sor kerül, hogy a várható lakásfenntartási nehézségeket könnyíteni tudja az Önkormányzat. Mindezek háttérében az elszabaduló energiaárak, a magas infláció és az egyre aggasztóbb bizonytalanság áll. Miután az önkormányzatok kikerültek az államilag támogatott energiabeszerzésből, városunk energiaköltségei már idén megduplázódnak, jövőre pedig akár a korábbi tízszeresére is nőhetnek.

A növekvő rezsizsám-lák, az egyre drágább élelmiszerek szinte mindannyiunknak nyomasztó terhet jelentenek. Városunk számára is aggasztó a helyzet. Közintézményeink zavartalan működtetése érdekében Göbl Richárd augusztus elején megkereste a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkárát. Jelezte: közüzemi kiadásaink idén a tavalyi több mint duplájára (2,32-szeresére) növekednek, ami 67,5 millió forint többletkiadást jelent. 2023-ban pedig ennél is magasabb, akár tízszeres energiaárakkal kell számolnunk.

Költségvetési mérlegünket ezen felül a vártnál jóval magasabb infláció miatti többletkiadások, a pályázati forrásokból megvalósuló beruházások költségnövekedése, a közétkeztetés drágulása is terheli. Ezen felül a nehéz helyzetbe kerülő budakalászi családok növekvő szociális támogatási igényére is fel kell készülni, emiatt a szociális rendelet módosítása is napirendre kerül.

A városi büdzsé mérlegét az elmaradó bevételek is rontják. A nehezebb gazdasági környezet a vállalkozásokat is próbára teszi, ami az adóbevételeket kedvezőtlenül érinti. Ezen felül több tízmilliós bevételkiesést okoz, hogy a Budakalászi behajtó nehézgépjárművek korábbi úthasználati díját – a megfelelő központi jogszabály híján – a Kúria idén eltörölte.

A Belügyminisztérium önkormányzati államtitkárának írt levelében Göbl Richárd polgármester a kormány segítségét kérte az energiaszámla megugrásának finanszírozásában, valamint szorgalmazta az energiahatékonyságot célzó, nemzetgazdasági szinten is tartós megtakarítást eredményező beruházások támogatását. Dukai Miklós államtitkár válaszelevelében arról tájékoztatta, hogy az önkormányzatoknak nyújtott állami segítségnyújtás ebben az évben kimerül az egyetemes szolgáltatás és a piaci ár részleges kompenzálásában (idén ezért „csak” duplázódnak a rezsiköltségek).

A kormány a költségvetési törvény alapján kiegészítő forrást idén nem ad a megfelelően gazdálkodó települések számára, csak a fizetésektelen helyzetbe került önkormányzatok pályázhatnak támogatásra. Az államtitkári levelében az energiahatékonyságot célzó önkormányzati beruházások támogatásáról, vagy ilyen témájú pályázati lehetőségekről nem esett szó.

A fentiek miatt Budakalásznak is fel kell készülnie a nehezebb időkre. Az idei költségvetés módosításának fő célja, hogy a város alapvető működőképessége a bizonytalan környezetben is megmaradjon. A városvezetés álláspontja az, hogy a gyermeknevelést végző intézmények, illetve a szociális és egészségügyi közszolgáltatások működésének fenntartása mindenképpen elsőbbséget élvez. A jövő évi gáz- és villamosenergia közbeszerzések folyamatban vannak. A 2023-as év pénzügyi tervezése szintén megkezdődött, de a város lehetőségeit az energiatenderek eredményei alapvetően fogják befolyásolni.

DÍJAT KAPOTT A BUDAKALÁSZI NYÁRI SZÖVŐTÁBOR

Elismerésben részesült a budakalászi nyári szövőtábor. A Magyar Kézművességért Alapítvány *Magyar kézművesség – 2022, valamint magyar szentek – kézműves szemmel* című nyári országos pályázatának szakmai zsűrije díjazásra javasolta a már hagyományos nyári program során elkészített *Kolostor a nyulak szigetén* című alkotást, illetve a fiatalokat és oktatójukat is. Az alapítvány díjait Budapesten, a Vajdahunyadvár Galériában adták át.

Hunyady Lászlóné vezetésével idén júliusban a Faluházban immár ötödik éve rendezték meg a hagyományörzés jegyében a számtalan kreatív kihívást kínáló szövőtábort. Az ötnapos program során minden szülő szép környezetben és jó kezekben tudhatta csemetéjét a művelődési ház hátsó kertjében. A szakma elismert oktatója a felhasznált alapanyagokat a magyarszéki karmelita nővérektől szerezte be, akik racka juhaik gyapját saját kezűleg mossák és fonják meg. A táborban mindenkinek lehetősége volt saját alkotását egyénre szabott nehézségi fokozattal megtervezni és kivitelezni. Az oktató alkalmazkodott az igényekhez, így aki járt már nála, annak is tudott újat mutatni.

Hunyady Lászlóné, Ildikó szőnyegszövő szakoktatóként dolgozik, így az év többi napján is fiatalokkal sző. Munkája közben nap mint nap megéli a szövés és az alkotás jótékony, fejlesztő hatását.

„Nagyon szép hetet töltöttünk együtt a budakalászi Kós Károly Művelődési Házban szervezett szövőtáborunkban. Lelkes, szorgos kezű kislány csapatunkat két, takács vénával megáldott fiatalember gazdagította. Szép időnk volt, jó hangulatban folyt a munka és csodaszép alkotások születtek a kezeink közt. Végül mindenki saját készítésű tarisznyával tért haza. Játékokat is készítettek: különböző bábokat és labdákat, amiket ki is próbáltunk a hét folyamán.

Az alkotás örömeivel megajándékozott aktív pihenésnek lehettünk részesei egy jó csapatban. Ennek jeleként készült barátság karkötőnk is. Zárásként az egyik kislány kijelentette, ő nem szereti az utolsó napokat, mert eddig olyan jó volt úgy elválni egymástól, hogy tudtuk, másnap újra találkozunk. Így azt mondom: jövőre újra várjak benneteket!”- mondta be a táborral kapcsolatos tapasztalatokról az oktató.

Az idei budakalászi nyári szövőtábor egyik érdekessége volt a Kolostor a nyulak szigetén című alkotás, melyet Hunyady Lászlóné elindított a Magyar Kézművességért Alapítvány pályázatán. Az országos pályázat ünnepélyes eredményhirdetését és a díjak átadását Budapesten, a Vajdahunyadvár Galériában tartották. A budakalászi alkotása oklevél-díjazásban részesült. A művet Hansági Angéla, Hansági Rozina, Hansági Bertalan, Landherr Kinga, Hajósi Ingrid, Hajósi Helga, Molnár Andor, Molnár Linda, Nagy Teodóra és Jánossy Luca készítette.

Gratulálunk a munkájukhoz és az elismeréshez!

ŐSZEL NYIT A BUDAKALÁSZI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT

Az ősz folyamán megnyílik a pedagógiai szakszolgálat budakalászi intézménye.

2021. augusztus 2-án a **Szentendrei út 24.** szám alatti önkormányzati ingatlan területén, a BÉSZKÚ-n, 355 négyzetméteres épületrész 25 éves bérbeadásáról döntött a Képviselő-testület. A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat azzal a feltétellel kapta meg az ingatlant, hogy teljes körűen felújítja és megőrzi annak állapotát. A budakalászi szakszolgálat szeptemberben kezdte volna meg működését, de műszaki hiba miatt eláztak a már felújított falak, így további munkálatokra van szükség. A telephelyre a Pomázon 12 évig működő pedagógiai szakszolgálat költözik, ami Budakalász mellett Csobánka, Pilisszentkereszt és Pomáz iskolai és óvodái munkáját segíti.

Feladatkörei a következők:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás

A Budakalászi szakszolgálat a **Ceglédi Tankerületi Központ** alá tartozik, azon belül a **Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentendrei Tagintézménye**. Ahogy a fenntartó fogalmaz: itt megnyugtatóan hosszú időre, jó körülmények között biztosítható a kistérségben lakó gyermekek és családjaik számára a pedagógiai szakszolgálati feladatellátás.

AUGUSZTUS 7-TŐL ÉL AZ ÚJ KÖZÉTKEZTETÉSI MEGÁLLAPODÁS

Budakalász új közétkeztetési szolgáltatási megállapodást kötött a közbeszerzési eljáráson nyertes Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt-vel. A szerződés augusztus 7-én lépett hatályba, két évre szól, és amennyiben a felek kölcsönösen elégedettek egymással, úgy további két évvé meghosszabbítható.

A budakalászi önkormányzat által fenntartott intézmények közétkeztetési ellátásáról szóló korábbi szerződés 2022. augusztus 6-án lejárt. A közétkeztetés zavartalan biztosítása érdekében a Képviselő-testület még tavasszal jóváhagyta az új közbeszerzési eljárás megindítását. Az eljárás érvényes és eredményes volt. A legjobb ajánlatot a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. adta, így a szerződést a város velük kötötte meg. A megállapodásban garanciális elemek gondoskodnak a megfelelő minőségről, a fogyasztói visszajelzések rendszeres figyelembevételéről. A cég tíz budakalászi intézményben (bölcsődék, óvodák, iskolák és a Kalászi Idősek Klubja) biztosítja majd a mindennapos ellátást.

RÖVIDESEN BEFEJEZŐDIK A CSERESZNYÉS UTCA FELÚJÍTÁSA

Jól halad a Cseresznyés utca – Gyümölcs utca (Cseresznyés u. – Bodza u.) közötti szakaszának felújítása.

Az útpálya elkészült, a kivitelező jelenleg a kocsibeállók kialakítását végzi. A Penta Kft. főmérnöke arról tájékoztató, hogy a munkálatokat az októberi határidő előtt már

ÜTEMTERV SZERINT HALAD A MUNKA AZ OMSZK PARKBAN

Az arra járók láthatják: javában tart az Omszk parkban található közterületi játszótér és környezetének felújítása. A munkaterületet július 11-én vette át a kivitelező, és a szerződés alapján 150 napja van az új játszótér átadására. Az Önkormányzat munkatársai megállapították, hogy a játszótér határainak kitűzése megtörtént, az elbontott anyagokat elszállították, a meglévő fák védelme biztosított. A munkák ütemterv szerint, rendben zajlanak.

A kivitelező az előre meghatározott ütemterv szerint haladva, előbb a már meglévő eszközök és utcabútorok, majd a burkolatok és a szegélyek bontását és elszállítását végezte el. Ezt követte a fák kalodázása, hogy az új tervekben is fontos régi fák ne sérülhessenek meg a munkálatok során. A további földmunkák, illetve az ivókút áthelyezése és a térfigyelő kamera nyomvonal építése után a burkolatépítés következett, majd az új játszótéri eszközök telepítésére kerül sor.

A meglévő fitness eszközök és játszótéri eszközök javítását és felújítását követően az új utcabútorok beszerzése és telepítése, a növénytelepítés és a városi térfigyelő kamerarendszer kiépítése szerepel még a feladatok között. A burkolatváltásnál a korszerűsítésre, a minőségre és a természetközelségre törekedtek a tervezők. A gyerekek és a játszótér biztonsága kiemelten fontos, mindezt az egész területet minden oldalról körülvevő – a tó felől a természetes jelleget megtartva, cserjefoltokba épített – kerítés, cserjék, szolár lámpák, valamint térfigyelő kamerák segítségével oldják meg. A napokban megtörtént a kitűzés is, vagyis immár gyakorlatilag is kialakították a játszótér és a fitnesspark határait, fentről nézve már látható a terület pontos alakzata is.

A helyszín négy nagy egységre oszlik, melyek határozottan elkülönülnek egymástól, mégis szervesen összekapcsolódnak. A „nagyok birodalma”, a „kicsik birodalma”, valamint a fitness park között, központi helyen, mint egy főtér, található a pihenő terület, amely egy napozó és egy piknikező részből áll. A mintegy 3000 négyzetméteres területen, a fejlesztéseknek köszönhetően nem csak a gyermekek érezhetik jól magukat, hanem a kikapcsolódásra, mozgásra vágyó felnőttek is.

szeptember közepére befejezik. Az utat hamarosan, a beruházás műszaki átvétele után, újra korlátozások nélkül használhatják a Berdó lakói.

ELKÉSZÜLT A SUMP

Az új Településfejlesztési Konceptióval összhangban elkészült Budakalász Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP) és annak mellékletei. A több körös, településrészekenként megtartott lakossági, önkormányzati egyeztetések után kialakult változatot 2022. szeptember 13-án, kedden 17.00 órától a Faluház dísztermében mutattuk be az érdeklődő budakalásziaknak.

A Közlekedés Tervező Iroda Kft. szakemberei a helyszínen várták a további véleményeket, de **a javaslatokat szeptember 17-ig írásban is elküldhetjük a telepulesrendezes@budakalasz.hu címre.** Budakalász hosszútávú fenntartható mobilitási terve stratégiai jelentőségű anyag, hiszen ennek megléte a jövőbeni hazai és uniós közlekedésfejlesztési pályázatok egyik belépő feltétele. A Képviselő-testület tagjai szeptember végi ülésükön döntenek a dokumentum elfogadásáról.

FORGALOMSZABÁLYOZÁS

OKTÓBERTŐL FORGALMI VÁLTOZÁS A CSAPÁS UTCÁBAN ÉS A KLENITYBEN

Hosszas szakmai és lakossági egyeztetések után októbertől a Csapás utcában és a Klenity városrészben jelentősen lecsökkenhet az átmenő forgalom. Az új forgalmi rend a szabálytalanul sort előzők kiszűrése, a környéken élők biztonsága és jobb életminősége érdekében, született. A változások október 1-jétől lépnek életbe, az útvonaltervező programok inntől már nem fogják felajánlani az érintett budakalászi mellékutcákat az átmenő forgalom számára.

Csapás utca – megszűnik a szabálytalan „ügyeskedés”

A Csapás utcában egy évek óta létező szabálynak szerzünk végre érvényt. Mivel a hatósági eszközök hatástalanok voltak, a Káposztás közbe fix útakadály kerül a körforgalom és a Csapás utca közti szakaszra. Ezzel teljesen megszűnik a lakó-pihenő övezet hatalmas átmenő gépkocsi forgalma, de a gyalogosok, kerékpárosok továbbra is áthajthatnak. A KRESZ-szabályok ugyan eddig is tiltották az autók áthajtását, a forgalomszámlálási adatok két óra alatt mégis közel 500 autó áthaladását regisztrálták a Lenfonó körforgalom felé. Ez több, mint a fő közlekedési útvonalnak kijelölt József Attila utca azonos időszakban mért forgalma. A lakó-pihenő övezetben érvényes behajtási szabályok ellenőrzésére

A szűk Kántor utcában állandóak az autós konfliktusok. Egy szakaszon a járda sincs kiépítve, nincs rá hely, a közlekedés a gyalogosok, babakocsisok számára rendkívül veszélyes. Ez nem maradhat így.

csak a rendőrség rendelkezik jogkörrel, de a hatóság ismert kapacitás-gondjai miatt erre csak ritkán került sor. Az autósok ki is használták ezt.

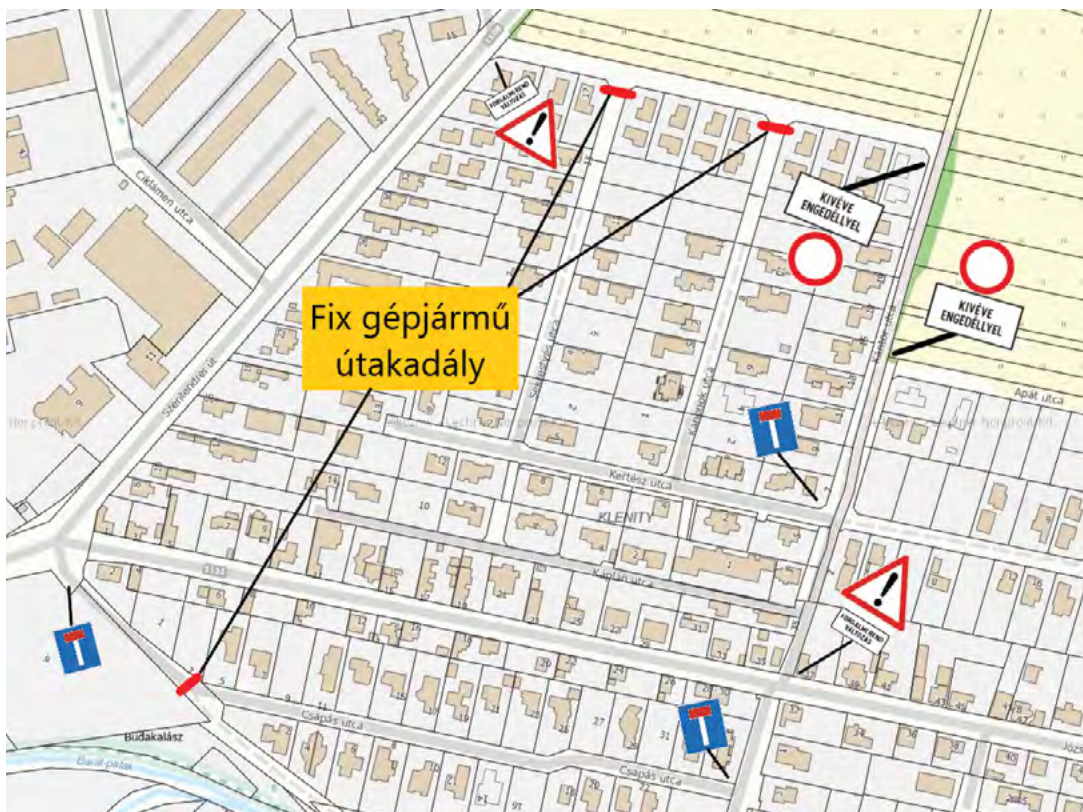
Az új forgalmi rend bevezetésével megszűnik a szabálytalan ügyeskedés, a lezárás után már nem lehet a József Attila utcában szabályosan haladókat megelőzve, a Csapás utca felől behajtani a körforgalomba. Ennek köszönhetően a József Attila utca felől érkező autósor fel fog gyorsulni.

Többen a Lenfonó csomópont közlekedési lámpáinak kikapcsolásában látták a torlódások és az átmenő forgalom gyorsításának megoldást, de a Magyar Közút (az ő kezelésükben van a csomópont) közlekedésbiztonsági okokból ettől mereven elzárkózik.

A városunkat terhelő átmenő forgalom érdemi csökkentésére megoldást – az M0 folytatásán túl – az északi elkerülő út jelenthet. A beruházás részeként Budakalászon kívül létesülne egy új kétszintű csomópont, ahol az autósok akadálymentesen keresztezhetik a HÉV vonalát. Ennek a megépítése a közelmúltban hozott kormányzati döntések miatt sajnos csúszik. Azzal mindenki egyet ért, hogy a kialakult közlekedési helyzet tarthatatlan, valamit lépni kell. Az elkerülő út átadásáig átmeneti megoldásokkal is szükséges korlátozni a városunkon áthaladó forgalmat.

Klenity – csökken a balesetveszély

A Téglási András utcához kivezetett Kántor utcát a korábbi városvezetés alkalmasnak tartotta településen belüli elkerülő útnak, de a Kántor utca nem ennek megfelelően lett megépítve. A szűk utcán a kétirányú autóforgalom nem fér el, állandó konfliktusokat okoz. A Kántor utca József Attila utca felé eső szakaszán a járda sincs kiépítve, így a közlekedés a gyalogosok, babakocsisok számára rendkívül veszélyes. Az elmúlt években az autóforgalom jelentősen megnőtt, sőt, az átmenő forgalom már nem csak munkanapokon, hanem hétvégenként is rendszeressé

vált. A 11-es út bedugulása esetén a fővárosból a Dunakanyarba tartó forgalom is a szűk Kántor utcát használja menekülőútként. A forgalomszámlálás idején (két óra alatt) 638 jármű haladt át, ennek több mint 40 százaléka Üröm és Szentendre irányába.

Az október 1-től életbe lépő új forgalmi rend célja az illetéktelen átmenőforgalom kiszűrése. A Kántor utca Téglási András utca és Apát utca közötti szakaszára csak behajtási engedély birtokában lehet behajtani. A képviselő-testület júniusi döntése alapján **Klenity és Szentistvánteleg városrészek jogosítvánnyal rendelkező bejelentett lakói mindkét irányból behajthatnak majd a védett útszakaszra. Nekik szeptember végéig – kérelem benyújtása nélkül – kézbesítik a behajtási engedélyeket.** A más jogcímen (tulajdonos, tartózkodási hellyel rendelkezők, bérlők, vállalkozások, stb.) érintetteknek is jár behajtási engedély. Mivel az ehhez

szükséges összes adatuk nem szűrhető le a központi adatbázisból, nekik kérvényezniük kell a behajtási engedélyt.

A korlátozásokra figyelmeztető KRESZ-táblák mellé telepített akadályok is kerülnek. A korábban tervezett süllyedő oszlopok telepítését a képviselő-testület takarékosági megfontolásból elvetette, helyette az autóforgalmat korlátozó, de a gyalogosok és kerékpárosok számára könnyen átjárható fix akadályok kihelyezésére kerül sor a Sekrestyés és a Kanonok utcák északi (a Téglási András utca felőli) végébe.

Az új forgalmi rend tapasztalatait értékelni fogják a szakemberek, az eredmények ismeretében lehet majd dönteni a finomhangolásról és az esetleges további intézkedésekről. A változások október 1-jétől lépnek életbe, az útvonaltervező programok inentől már nem fogják felajánlani az érintett budakalászi mellékutcákat az átmenő forgalom számára.

ÚJ SZABÁLYOZÁS A DUNA-PARTON IS

Az új behajtási rendelet Budakalász üdülőterületén is rendezi az engedélyezésgyakorlatot. A behajtásikorlátozással védett terület nem változik, az október 1-jétől érvényes szabályok azonban egyértelműbbek és számos ponton rugalmasabbak a korábbiaknál.

A Duna-parton a Lupa-szigeti úttól délre eső területre történő behajtás jelenleg is engedélyhez kötött, a Gát utcai sorompóhoz való hozzáférés pedig korlátozott. A Duna-part megnövekedett turisztikai forgalma, valamint a térségben tapasztalható parkolási-várakozási problémák miatt az Önkormányzat részéről felmerült a védett övezet kiterjesztése északi irányban, azonban a lakókkal és vállalkozásokkal történő egyeztetések alapján ennek a módosításnak jelenleg még nincsenek meg a feltételei. Emiatt **a rendelet a jelenleg is behajtási engedélyhez kötött zónát a Duna-parton változatlanul hagyja.** Az egyeztetések tapasztalatai alapján **a forgalmi rendszámhoz kötött engedélyeket személyhez kötött engedélyeké váltják fel,** ami a gyakorlat-

ban rugalmasabb megoldást eredményez, a forgalom növelése nélkül. Az elfogadott rendelet más tekintetben is figyelembe veszi a lakossági igényeket. Egyszerűsödik a csomagszállítók, ételfutárok és taxik bejutása a védett területekre, valamint a vállalati üdülők szabályos megközelítése is könnyebbé válik.

Az összes Duna-parti ingatlan tulajdonosa, lakója, illetve bérlője kaphat behajtási engedélyt, valamint az összes Duna-parti lakos kaphat hozzáférést a sorompóhoz.

A védett területen ingatlanonként 4 vendégkártya adható ki. A hatósági engedély alapján nyújtott szolgáltatást szerződés alapján igénybe vevő személyek (például az engedéllyel rendelkező kikötőkben hajót tárolók) névre szóló engedélyt kaphatnak. Az engedélyek kiadása díjmentes.

Különleges helyzetekre eseti behajtási engedély is kérhető, alkalmanként 3000 Ft adminisztrációs díj megfizetésével. A tapasztalatok alapján a friss szabályok felülvizsgálatára legkésőbb egy éven belül itt is sor kerül.

FOLYTATÓDIK A ZSILIPÉPÍTÉS

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programjának keretében, a Kohéziós Alap és a Magyar Állam által társfinanszírozott, összesen 3,1 milliárd forintból új torkolati műtárgy épül Budakalász és Budapest III. kerületének határán, a Barát-patakon. Az új létesítmény fő célja, hogy dunai árvíz idején megakadályozza a Barát-patakon a víz visszaáramlását, a patakon érkező többletvizet pedig biztonságosan kivezesse, ezzel védve a térségben élőket és vagyonátárgyaikat.

2022. március elején megkezdődött a kivitelezés a Barát-patak torkolatánál, ahol egy új árvízvédelmi torkolati műtárgy, úgynevezett **árvízkapu** épül a patak medrében. A műtárgy kettős funkciót lát el: egyrésztől áradás idején kizárja a patakból a Dunából érkező többletvizet, másrésztől, ha egyszerre nagy mennyiségű csapadék hullik, kivezeti a patak megnövekedett vízhozamát a Dunába. Magas dunai vízállás esetén a vízáttemelést a beépített szivattyú gépegységekkel lehet biztosítani.

Április elején a kivitelező régészeti objektumokat talált a munkaterületen, ezért haladéktalanul értesítette az örökségvédelmi hatóságot. A munkaterületen ezt követően megkezdődtek – régészeti szakfelügyelet keretében – a bontó munkálatok, hogy meghatározhatóak legyenek a helyszínen fellelhető régészeti emlékek. Ebben az időszakban a kivitelezési munkák csak a régészeti megfigyeléssel nem érintett területen folytak.

Május elején az örökségvédelmi hatóság szakemberei helyszíni bejárás során megállapították, hogy a munkaterületen 1,7-2,2 méter magasságú, késő középkori épületmaradványok, továbbá őskori gödörobjektumok találhatóak. Az előkerült régészeti jelenségek jellegéből adódóan teljes körű feltárás végzését rendelték el. A régészeti feltárás szükségessége miatt a kivitelezési munkák hónapokig szüneteltek.

A régészeti feltárásokat követően azonnal folytatódott a projekt kivitelezési munkálatai: a földmunkákat követően az alapozással megkezdődik a szerkezetépítés.

A projektről bővebben olvashat a <http://arvizkapu.barat-patak.ovf.hu/> oldalon.

KÖZÖSSÉGEINK

Dicséretes Arany Minősítést kapott városunk énekkara, a Méhes Imre Kórus

Tavaly a járvány miatt elmaradt, de idén újra megrendezték a Keszthelyi Dalünnepet. Az amatőr kórusok az ország számos pontjáról érkeztek, hogy egy rangos zsűri előtt mérettessék meg magukat. A budakalászi vegyeskar a Nemzeti Kulturális Alap közreműködésével vehetett részt a rendezvényen. Hét év után másodszor nyerték el a legmagasabb kitüntetést.

A Kórusok Országos Tanácsa, azaz a KÓTA felel a zenekarok, együttesek, kórusok legmagasabb szakmai minősítéséért, így erről a díjról is ők döntöttek. Közel negyven énekkar vonult fel ez alkalommal a hagyományosan két évente szervezett fesztiválon, amelyen az alaprendszerben bronz, ezüst és arany fokozatot lehet szerezni. A Méhes Imre Kórus a Magyarok Nagyasszonya-Plébániatemplomban az egyházi, míg a Balatoni Múzeumban a világi repertoárral vívta ki a rangos zsűri elismerését. Az énekkar a három napos megmérettetésen július 1-3. között két jóhangulatú sétáló koncertet is adott a Fő téri járókelők, valamint a vasútállomás közönségének nagy örömeire. Részt vettek egy hangulatos fáklyás felvonuláson is, mely után összkart alkotva többszáz fő énekelt együtt a Zenepavilonnál a Balaton partján. A tavalyi évben a járvány közbeszólt, jövő nyáron azonban a szervezők újra megrendezik az eseményt, amelyre már most várják az énekkarok jelentkezését.

A Méhes Imre vezetésével 2005-ben megalakult együttest alapítójuk halála óta Orosz Erzsébet vezényli; egykori karnagyuk nevét tavaly vették fel. Az új karvezető már korábban is volt a Kalász Művészeti Iskola szolfézstanára, ezért régóta kötődik városunkhoz. Gimnáziumi kórusaival és népzenei együtteseivel egyaránt országos elismertségre tett szert. A kórust – mint az az elmúlt két évben megszokhattuk – Dudics Zsuzsanna, a pomázi TWMI zongoratanára kísérte.

A Méhes Imre Kórusral a július eleji minősítő hangversenyen tanúsított kiváló szereplésük után a nyári szünetet követően a Budakalászi Városnapon lehet találkozni szeptember 3-án, szombaton. Műsoruk gerincét a kórusminősítő hivatalos programján a tempolomban és a múzeumban elhangzott művek, valamint a nagyszerű utcazenélések alkalmával felcsendülő darabok alkotják majd.

Ősszel aztán folytatódik a műhelymunka. Szeptember 16-18. között egy hosszú-hétvége alkalmával a tahii kórustáborban már a következő fellépések új darabjait is próbálni fogják. A közel harminc tagú kórus szívesen látja azokat, akik kedvet kaptak az ének-

léshez. A csatlakozáshoz különösebb zenei előképzettség nem szükséges, de a zene szeretete elengedhetetlen. Elsősorban a basszus szólam soraiba várják a jelentkezőket, de bárkit örömmel fogadnak. A közvetlen, baráti hangulatú próbáinknak szerdánként a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár ad otthont 18-tól 20 óráig.

ELKEZDŐDÖTT A TANÉV, ÚJRA ELINDULT A

Szeptember 1-én, tanévkezdéskor Budakalászon összesen 1152 gyermek igyekezett a három általános iskola felé reggel 8-kor. Az egyik legforgalmasabb időszakban, amikor vagy áll a Budai úti dugó vagy egy autó még át akar slisszolni a lámpán, a gyalogbuszos gyerekek szervezett csoportokban sétálnak az iskola felé. A sikeres kezdeményezésről egyre több környékbeli önkormányzat érdeklődik.

Tavaly szeptemberben, az iskolakezdéssel együtt indult el a Gyalogbusz Budakalászon. A kezdeményezés mögött több intézmény és civil közösség áll és nagy sikert aratott a szülők és a gyerekek körében. Nem csak környezetkímélő, egészségvédő, hanem közösségépítő szerepet is betölt. A Gyalogbusz lényege, hogy a gyermekeket önkéntesek kísérik reggel az iskolába az előre meghatározott útvonalakon. Eleinte csak kevesen vettek részt a programon, de ahogy telt az idő, úgy lettek egyre többen. A kezdeményezés sikerét mutatja, hogy több környékbeli település is elindította a saját gyalogbuszát.

Kalász Suli Gyalogbusz menetrend

Állomás	Indulási idő
1 Megálló Sas utca	7:25
Templom utca	7:33
Kalász Pékárg	7:35
Kalász Suli	7:40
2 Megálló Gyümölcs / Áfonya sarok	7:25
Gerinc / Felsővár sarok	7:30
Kalász Suli	7:38
2B Megálló Gerinc / Cseresznye sarok	7:20
Gerinc / Felsővár sarok	7:30
Kalász Suli	7:38
3 Megálló Batsányi / Jókai sarok	7:35
Ády utca zebra	7:38
Kalász Suli	7:45
4 Megálló Mező utca, gát	7:25
Vasút sor átjáró	7:33
Kalász Suli	7:40

Patakpart Iskola Gyalogbusz menetrend

Állomás	Indulási idő
1 Megálló Erdőhát körforgalom	7:35
Som utca	7:42
Kamilla / Levendula sarok	7:45
Patakpart Iskola	7:50
2 Megálló Galamb / Csalogány sarok	7:30
Fácán / Sas sarok	7:35
Köbányai / Patakpart sarok	7:38
Patakpart Iskola	7:42
3 Megálló Patakpart Iskola	7:42
Ideiglenesen szünetel	

Telepi Suli Gyalogbusz menetrend

Állomás	Indulási idő
1 Megálló Telepi HÉV	7:30
Mányás király utca	7:38
Telepi Suli	7:45
2 Dobó / Széchenyi sarok	7:30
Attila utca	7:34
Telepi Suli	7:45
3 Megálló Telepi Suli	7:45
Ideiglenesen szünetel	

A Gyalogbusz tavaly 40 kísérő segítségével 70 gyermek iskolába jutását oldotta meg rendszeresen. A szervezők az új tanév kezdete előtt ismét felhívással fordultak a budakalásziakhoz és kérték a további segítséget a nemcsél érdekében. Az ötletgazdák olyan önkénteseket keresnek, akik vállallják, hogy – ha lesz elég jelentkező – hetente egyszer elkísérik a gyerekeket az egyik útvonalon az iskolába. Vannak még kiadó helyek a reggeli csúcsban, azaz heti egy hétköznap 7:25 és 7:45 óra között. A feladat egyszerű, időben meg kell jelenni a végállomáson, bevárni a gyerekeket és mentrend szerint az előre kijelölt útvonalon biztonságban elkísérni őket az iskoláig. Ott kezelni kell a bérletüket és szép napot kívánni, mielőtt bemennek a kapun.

Az útvonalakról további információk itt találhatóak:

<https://www.facebook.com/gyalogbuszbudakalasz>

Ha valaki csatlakozni szeretne, akár utasnak, akár kísérőnek, vagy csak érdeklődni szeretne, esetleg kérdése van, az alábbi címekre írhat:

Kalász Suli: kalasz.gyalogbusz@gmail.com

Telepi Iskola: telepi.gyalogbusz@gmail.com

Patakpart Iskola: patakpart.gyalogbusz@gmail.com

INTÉZMÉNYI HÍREK, KÖZÖSSÉGEINK

120 éves a Kalász Suli Általános Iskola

Idén ünnepli alapításának 120. évfordulóját a Kalász Suli Általános Iskola. Immár 120 év szívdobbanása rejlik a folyosókban, és Budakalászon több olyan család él, amelynek már a negyedik generációja koptatja az intézmény padjait. Az iskola régi tanítványok találkozájával, kiállítással, rajz- és meseíró pályázattal és ünnepi gyermeknappal is készül az előttünk álló tanévre.

Végh Attila igazgató öt éve áll az iskola élén. Hogyan tekint vissza a kezdetekre?

Pomázon élek, onnan nézve a Kalász Sulit szülő-tanár-diák közvetlen kapcsolatán alapuló hangulatos iskolának gondoltam. Ez a megérzésem, nagy öröömre, beigazolódott. Nyitott, összetartó pedagógusközösség fogadott. Az épületbe belépve egy „Makovetz-kupolás” épületet láttam, családias hangulatú terekkel. Később már értek meglepetések: az eszközök hiánya, nyílászárók rossz állapota, az udvar burkolatának állaga, az emeleti termekbe beszivárgó esővíz. Ezek mind megoldásért kiáltottak.

Sikerült-e orvosolni ezeket ebben a nehéz anyagi helyzetben?

Az előbb említett problémák megoldása soha nem lehet elég gyors. Haladunk a javítgatásban. Vannak olyan eredményeink, melyekre nagyon büszke vagyok: elkészült egy korszerű sportpálya, egységes burkolatot kapott az iskolaudvar. A tornateremben mászófalat építettünk. A nyílászárók cseréje megtörtént. Kisebb épületrészek új cserepet kaptak. A belső folyosót pályázaton elnyert Hungarikum kiállítás díszíti.

A társas intelligenciafejlesztő iskola vízióját tárta a tantestület és a diákok elé. Miért ezt a hívószót választotta?

Az általános iskolában alapozó munkát végzünk. A tárgyi tudás szükség esetén pótolható, azonban, ha a család és iskola nem időben tudja társas lénné „varázsolni” a gyereket, az utána már nem pótolható be. Ez a harmonikus élet alapfeltétele. A gyermek, tanár, szülő társas együttműködése is nélkülözhetetlen az iskola sikeréhez. Sportéletből vett példát említenék: nagyon sok jó csapat van, de ahol erősebb a csapatkohézió, ott nagyobb az esély a győzelemre.

Milyen területen működik még sikeresen ez a kohézió?

A Kalász Suliban évtizedek óta sikeresen működik az iskolavezetés, a nevelőtestület és a segítő munkatársak csapata. A hatékony belső működés mellett a külső partnerekkel is eredményesnek tartom az együttműködést. Aktív a kapcsolatunk a német nemzetiségi önkormányzat és egyesület képviselőivel. Évente több közös rendezvényt szervezünk. De öröömre szolgál, hogy a település óvodáival, a társiskolákkal és a város vezetésével is rugalmasan tudunk együtt dolgozni.

Mennyire közvetlen a kapcsolata a diákokkal?

Egy tanárembert a gyermekekkel való jó kapcsolata élheti. Intézményvezetőként is törekszem arra, hogy a napi rutinomba is beilleszthető legyen a gyermekekkel való kapcsolattartás. Órák közötti szünetekben, rendezvényeken célokom, hogy minél több diákkal beszélgessek, megismerjem őket. Szerencsém, hogy edzőként szoros kapcsolatot tartok a röplabdacsapat tagjaival, akik ma már nagyrészt Kalász Sulisok.

Melyek az elmúlt évek eredményei?

Már két évfolyamon működik a sport- és művészeti orientáció, amely testileg és lelkileg is erősíti kisdíkjainkat. A német nemzetiségi nyelv oktatása továbbra is szívügyem. Az oktató és nevelő munkában tudatosan törekszünk arra, hogy minél több páros- és csoportmunkát végeztessünk diákjainkkal. A tehetséggondozást és fejlesztést felkészült kollégák végzik. A három iskolával rendelkező városunkban ezekkel a lehetőségekkel egyénivé tettük a Kalász Suli arculatát.

Mik a további tervek, álmok?

Továbbra is nagy hangsúlyt kap a közösségépítés a diák-pedagógus-szülő hármass kötelékében. Legnagyobb álmom egy korszerű tornaterem, melynek tervei már az asztalomon vannak. Ha ez megvalósul, akkor az iskola teljesen új arculatot kap, új főbejárat, tágas aula teszi rá az i-re a pontot. 4 évfolyamos gimnáziumi oktatást is tervezünk, melyet a tankerület és Budakalász Város Önkormányzata is támogat.

Ünnepre készül az iskola. Milyen programokkal várják majd az érdeklődőket?

Igen, idén ünnepeljük iskolánk alapításának 120. évfordulóját. 120 év szívdobbanása rejlik a folyosókban. Budakalászon több olyan család él, ahol már a negyedik generáció tagja koptatja a padjainkat. Régi tanítványok találkozájával, kiállítással, rajz- és meseíró pályázattal, ünnepi gyermeknappal készülünk, melyekről e lap hasábjain adunk majd részletes tájékoztatást.

Zeneiskola

A KALÁSZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HÍREI

Népzenei tábor a Papp-szigeten

A szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskola népzenei táborát rendezett 2022. június 20. és 22. között, melyen részt vett közös kollégánk, Koller Dániel tamburatanár is. Az eseményre magával vitte zeneiskolánk kamaracsoportját, amelynek tagjai így be tudtak kapcsolódni a közös zenélésbe. A helyszín kiválóan alkalmas volt arra, hogy a közösséget építeni lehessen és a növendékek megismerjék egymást.

Anapoktermészetes része volt a kamarazenélés. Énekesek és tamburások együtt, citerások és énekesek közösen muzsikáltak, ezzel

megmutatva egy olyan dimenzióját a zenélésnek, mely sok fiatal itt tart a zeneiskolában: hogy ez egy közös nyelv, egy közösen élvezhető műfaj.

A közösségi programok közül kiemelték a tornát, a számháborút, a sorversenyeket és természetesen az utolsó estét, mely során táborüzet raktak, együtt énekeltek, muzsikáltak, melybe még egy klasszikus gitáros is becsatlakozott. Az egyetlen kritika a résztvevők részéről a táborral kapcsolatban: túl rövid volt.

Népi énekes tábor

Június 20. és 24. között szervezte meg Papp Ágnes kollégánk a népdalénekes táborát. Ez az esemény az évek óta közös dolgozó kamaracsoport táborára volt. Helyszíneként a tanárnő csobánkai otthona szolgált, immár harmadszorra. A második napon vendéget is fogadott a kis kamaracsoport, Berkli Lilla népdalénekes személyében. A tanárnő, aki a székesfehérvári Hermann László Zeneművészeti Szakgimnázium tanára, kiskunsági népdalanyagot hozott növendékeinknek, melyet aztán közösen tanultak meg a napok folyamán Papp Ágnes tanárnővel együtt.

Esténként felolvasásra is sor került. A választott művek is természetesen a néphagyományt hívták segítségül. Finnugor és bolgár népköltészet műfordításai hangoztak el Nagy László és Tandori Dezső tollából. A tábor végén a résztvevők felelevenítettek mindent, amiben részt vettek – énekeltek a kiskunsági dallamokat, felolvastak az elhangzó művekből. Ez a tábor is azt a célt szolgálta, hogy a kamaracsoport tagjai között megerősödött az összetartozás érzése, a közös munka élvezete.

A Kamp János Kapelle nyári tábora

2022. augusztus 15. és 20. között táborozott iskolánk fúvószenekara Bánkon. A mára már hagyományossá váló táborát a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatta. Bánkon a Leveleki Eszter Üdülőházban már visszatérő vendégnek számít a csapat. A napi 2 óra próba mellett a gyerekeknek lehetőségük nyílt strandolni és közösségi programokon részt venni. A tábor zárásaként koncertet

adtak a szülőknek a hét folyamán tanult művekből. A szülők támogatása nagy segítség volt a résztvevőknek és a szervezőknek, melyet ezúton is köszön a Kalász Művészeti Iskola vezetősége.

Gitártábor

Augusztus 23. és 26. között tartottunk közös gitártáborát a Vujicsics Tihamér Zeneiskolával

a Patakpart Általános Iskola épületében. Károlyné Telek Judit és Knyazoviczky Zoltán vezetése alatt 12 gyerek vett benne részt: 7 szentendrei és 5 budakalászi növendék. Improvizációs foglalkozások, kamarazenei órák, drámajátékok, zenehallgatás, zenei kvíz volt minden nap a program, amit a Kevély lábánál tett gyógynövény felfedező túrával, kottaháborúval, sportjátékokkal és kézműves foglalkozásokkal színesítettünk. A zárókoncerten ízelítőt kapott a közönség a legtöbb tevékenységből.

Köszönjük kollégáinknak a nyári szünetben végzett áldozatos munkáját, a szülők segítségét, valamint az alapítvány és az önkormányzat támogatását!

Zongoratór Bonyhádon (Hegyi B. András beszámolója)

„Én egy bonyhádi táborban vettem részt, ahol Belák Erzsébet és Elmauer József tanított felváltva. 5 napos volt a tábor, Augusztus 22-től Augusztus 26-ig. Minden nap voltak órák, és mivel 15-en voltunk, kb. 10-18 éves korig, így mindenki szét lett osztva, hogy ki melyik nap melyik tanárhoz megy órára. Ezenkívül délutánonként szabadon lehetett jelentkezni még plussz órákra is. Természetesen több terem is volt, ahol lehetett gyakorolni, így mindig mindenhol szolgált a zongoraszó. Első nap végén volt egy nyitó koncert, amin 2 konzis diák játszott. Utolsó nap pedig nem voltak délután órák, mert aznap volt egy zárókoncert, amin mindenki, aki a táborban részt vett, és meg akarta mutatni, hogy 5 nap alatt mire jutott a darabjaival, fel tudott lépni. Én személy szerint Beethoven-től a „Holdfény” szonátáig a 3. Tételét játszottam el. A szállás és az étkezések egy gyönyörű japán kerttel is ellátott Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Kollégiumában voltak. Minden reggel fél 8-kor találkoztunk az ebédlőben, ahol elfogyasztottuk a reggelinket. Ezután át sétáltunk a kb. 1 km-re lévő Zeneiskolába, és ott voltunk egészen délig. Ezután visszamentünk a Kollégiumba, ahol ebédeltünk, majd egy órás pihenés után visszamentünk a zeneiskolába. Ott 5-ig zajlottak a plussz órák. Amint vége lett a utolsó óráknak is, visszamentünk a szállásra, ahol 6-kor felazogálták a vacsorát. Amint mindenki végzett az evéssel, közösen Activity-ztünk, operát néztünk, a szobákban beszélgettünk. 10-kor mindenhol lekapcsolták az áramot, kivéve a szobákban, és ezután már csöndben kellett lenni. Nekem nagyon tetszett az egész tábor, de a legjobb szerintem a közös Acivity-zések voltak, ahol mindig nagyon jó volt a hangulat. Nekem ez már a 4. évem volt, hogy ebben a táborban részt vettem, és mindig rengeteg élménnyel gazdagodva tértem haza.”

LELKI SORVEZETŐ

VISSZA AZ ISKOLÁBA – hogyan segíthetünk gyermekeinknek az iskolakezdés időszakában?

A nyári vakációt követően becsengettek. Sok újonc vagy már tapasztaltabb kisdíák kezdi meg a tanévet az őket támogató szülőkkel és pedagógusokkal együtt. Ki nehezebb, ki könnyebb tapasztalatokkal, gondolatokkal az „érzelmi hátizsákjában”. A tanévkezdés újabb kihívásokat hoz, változásokat, bizonytalanságot; esetleg iskolaváltást, pedagógusváltást, szorosabb napirendet, elvárásokat, kööttségeket, feladatokat. Felmerülhet tehát a kérdés: hogyan tudunk szülőként, pedagógusként felkészülni a tanévkezdésre, és támogatni gyermekeinket, hogy az igazán jó, kellemes élmény lehessen mindannyiunk számára?

Élményfeldolgozás, ráhangolódás: A tanévre való lelki felkészülés elengedhetetlen része az elmúlt időszak eseményeinek, élményeinek feldolgozása, elengedése, elraktározása. Ehhez segítségünkre lehet néhány ötlet:

- A nyár vagy az elmúlt időszak során készült képek, videók közös átnézegetése.
- Emlékönyv, élménynapló készítése a nyárról.
- Családi kupaktanács, visszatekintő beszélgetés (akár saját készítésű, előre legyártott kis kérdéskártyákkal) a közösen átélt kalandokról: „Melyik program tetszett a legjobban, mi az, amire mindenképpen szeretnél emlékezni? Miben fejlődött a legtöbbet a nyáron? Mi az, amit mindenképpen szeretnénk jövőre is csinálni? Mi az, amit semmiképpen nem csinálunk jövőre?” Mindez akár időkapszula formájában is elkészíthető, amit a következő évben közösen kibonthatunk.

Legyünk jelen: Gyermeünk számára a mi, biztosságot nyújtó szülői jelenlétünk adhat kapaszkodót az iskolakezdés nehézségeivel szemben. Fontos, hogy adjunk lehetőséget és legyünk elérhetőek számára a beszélgetésre, hogy érzéseit bátran kifejezhesse és érezze aktív figyelmünket, odafordulásunkat, megértésünket, támogatásunkat. Célunk ne az legyen, hogy elkerüljük az aggodalmat, hanem az, hogy megtanítsuk őt, hogyan bánjon ezekkel a helyzetekkel.

Keressük a jót: Fontos, hogy gyermeünkkel őszintén beszéljünk az esetleges nehézségekről azok alapján, amilyen aggodalmakat megoszt velünk, ugyanakkor társalgásunk fókuszában álljanak az iskolához, óvodához fűződő kellemes élmények, események, várakozások, ahol megoszthatunk saját tapasztalatokat is, hogy gyermeünk érezhesse, nincsen egyedül a problémájával.

A szorongás lecsendesítése: Gyermeünk szorongásának csökkentése az iskola, vagy óvoda előtti várakozásban saját szülői önvizsgálatunkkal kezdődik. Érdemes feltennünk magunknak a kérdést, hogy: „Mi szülőként mit gondolunk az iskolakezdésről? Mit láthat rajtunk gyermeünk? Szorongunk, sajnáljuk őt, esetleg féltjük? Nagy elvárásokat támasztunk feléjük?” Bár bizonyos mértékig természetes, hogy az eddigi spontán játékot egy formá-

lisabb, szárazabb tananyag váltja fel az iskolakezdéssel. Ne feledjük, hogy a gyermeünk tanulmányairól szóló visszajelzések (vagy jegyek) – ha helyes módon történnek – segíthetik tanulását, azonban önmagukban nem jelzik előre későbbi sikereiket, sikertelenségeiket, vagy az élet olyan fontos készségeit, mint a kíváncsiság, kreativitás, megbízhatóság, együttérzés, vagy bátorság. Így nyomasztó elvárások helyett a gyerekeknek leginkább egyéni fejlődési tervre, figyelemre, elfogadásra, szeretetre van szükségük, melyet úgy tudunk biztosítani számukra, ha nemcsak teljesítményüket értékeljük, hanem a befektetett munkájukat, kitartásukat, hozzáállásukat is. Így azt élik meg, hogy képességeik fejleszhetőek.

Bátorítás mindenek felett: Nemcsak gyermeünk tanulmányait illetően, hanem tevékenységeivel, feladatvégzésével kapcsolatban is fontos, hogy dicséreteinkkel bátorítsuk őt. Egy dicséret akkor hiteles, ha őszinte, így igyekezzünk ne általánosságokban, hanem konkrét dologra (akár apró részletekre) vonatkoztatva bátorítást, fejlődésre ösztönző dicséretet megfogalmazni odafordulva, figyelemmel, szeretettel.

Biztosságos keretek: Szülői következetességünk kiszámíthatóságot, így biztosságot ad a gyermekeknek, melyre különösen nagy szüksége van a változásokhoz való alkalmazkodásban. Ennek többféle módja is lehet:

- Hasznos kialakítani egy átmeneti időszakot augusztus utolsó heteiben: fontos, hogy gyermeünk ne a nyaralásból menjen egyből az iskolapadba, hanem legyen időnk együtt feldolgozni a nyári élményeket, eseményeket.
- Érdemes már az iskolát megelőző hetekben egy tanév időszakára is alkalmazható napirendet kialakítanunk: Fontos, hogy a napirend tartalmazza a tananyag, vagy valamilyen játékos, fejlesztő feladat feldolgozását, mozgásos játékokat, alkotást, kreatív tevékenységeket, valamilyen – gyermek életkorának megfelelő – házimunkát, közös, minőségi időt és egyéni időt.
- Készíthetünk közösen egy egész tanévre szóló naptárat, ahová minden hónapban bejelölhetjük, berajzolhatjuk, beírhatjuk közösen az aktuális és közelgő eseményeket (ünnepnapokat, szüneteket, kirándulásokat, iskolai teendőket).
- Használhatunk „napértékelő”, vagy „érzelmi akcióterv” készítő feladatlapokat.

Átmeneti időszak az iskolában: Ha kicsi gyermeünk aggódik az iskola első napjaiban az újdonságtól, változásoktól, küldhetünk vele bátorító kártyákat, melyeket becsempészhetünk az uzsonnádobozába, mappájába. Ennek egy másik alternatívája lehet, ha gyermeünk egy apró tárgy formájában elvisz „belőlünk egy kis darabot”, lehet ez egy fénykép, egy anya, vagy apa illatával befűjt

zsebkendő, vagy egy „tenyérbe nyomott puzsi”, bármi olyan tárgy, vagy közösen megbeszélte jel, amely egy boldog emlékhez köthető, így biztosságot nyújt és jó érzésekkel tölti el a szívét.

Ép testben ép lélek: Érdemes kellő figyelmet fordítanunk arra a tényre, hogyha testünk fizikai állapota megfelelő, lelkünk is kiegyensúlyozottabban működik. Kisgyermeknél pedig különösen fontos a megfelelő mennyiségű alvás, pihenés, az elegendő folyadékbevitel, a minőségi táplálkozás, a mértékletesség, valamint a szabad levegőn, napfényben töltött testmozgás.

A „tárgyi” felkészültség fél siker: Amennyiben gyermekünk most kezd az iskolát, hasznos lehet begyűjtenünk minden fontos információt a feladatokkal, teendőkkel (tanszerek beszerzése, előkeresése, előkészítése), határidőkkel (tanév rendje), szokásokkal, hagyományokkal, valamint a lehetőségekkel (szakörök, sportkörök) kapcsolatban. Ezekről gyermekünkkel is beszéljünk, hiszen sokszor lehetnek olyan elképzelései, vélekedései, melyek indokolatlanul keletkezhetnek. Lehetőség szerint látogassuk meg közösen előzetesen az iskola épületét. További fontos ráhangolódást segítő program, ha közösen rendezzük be az iskolakezdsre gyermekünk szobáját, együtt kötjük be a tanszereket, valamint szabad kezett adunk neki a kisebb döntésekben (milyen színű füzeteket, tolltartót válasszunk, mit egyen reggelire), mely által kontrollérzetük, így biztosságtuk is növekedhet.

Szociális felkészülés: Fontos, hogy gyermekünket olyan értékek, tulajdonságok birtokosává is tegyük, melyek a közösségi élet elengedhetetlen elemei. Érdemes tehát felkészíteniünk őt arra, hogy előfordulhat, hogy lesznek olyan gyerekek az osztályban, akik nehezen találnak barátokat, vagy akiket csúfolnak, piszkálnak, félénkebbek, visszahúzódnak, egyedül vannak, vagy szomorúak. Ilyenkor bátorítsuk arra, hogy legyen kedves ezekkel a gyerekekkel, vonja be őket játékokba, vagy kérje felnőtt segítségét.

Rendben van: Gyermekünk esetleges aggodalmainak, nehézségeinek normalizálása, elfogadása mellett magunkban is tudatosítsuk: rendben van, ha nem vagyunk mindig rendben; ha vannak nehezebb időszakok az életünkben (így akár az iskolakezds is); ha nem úgy alakulnak a dolgaink, ahogyan előre elterveztük; ha pihenésre vágyunk; ha segítséget kérünk; vagy ha mi magunk is félünk, aggódunk.

„Mi volt ma az iskolában?”: A teljes mértékben jószándékú, érdeklődő szülői kérdés, amire sok kisdíák feszengve válaszol „Semmi.”. Hogy beszélgetésünk egy iskolai napot követően mélyebbé, tartalmasabbá válhasson, érdemes konkrét, de nyitott végű

(tehát nem csak egy „igen-nem” választ váró) kérdéseket feltennünk. Túlnyomó többségében olyat, amely valamilyen kellemes, pozitív élményre kérdez rá: „Mi az, amire nagyon büszke vagy? Milyen új dolgot tanultál ma? Mi volt ma a kedvenc tevékenységed? Mi az, ami ma boldoggá tett? Mi az, ami miatt ma mosolyogtál? Hogyan segítettél ma másoknak? Mit játszottatok ma? Mi volt ma számodra a legnehezebb? Hogyan oldottad meg? Melyik képességedet használtad hozzá? Miben fejlődött az előző tanévhez képest?”. A fenti kérdéseken túl pedig mi is mesélhetünk nekik a napunkról, természetesen annyira, hogy ne terheljük meg őket, mégis megértsék, hogy miért olyan az aktuális hangulatunk, amilyen: „Ma sajnos az egyik kollégánóm beteg lett, ezért az ő feladatait is én csináltam. Ezért láthatod rajtam, ha fáradtabb, vagy türelmetlenebb vagyok.”

Kiegyensúlyozott tanévkezdést kívánok mindenki számára!

Eppel-Pásztor Adrienn
iskolapszichológus

ÉRZELMI AKCIÓTERV

Név: _____ **Dátum:** _____

Így érzem most magam: _____

Eppel-Pásztor Adrienn – pszichológus

Nem telik el úgy nap, hogy ne találkoznánk érzelmeink színes sokaságával. Ez teljesen rendben is van, és éppen azért, hogy ne ijedünk meg tőlük, úgy tudjuk őket megszelídíteni, ha megismerjük a természetüket. Ebben segít ez a kis érzelmi akcióterv.

SZERINTEM EZEK AZ ÉRZÉSEK:

- Pozitívak +
- Negatívak -
- Mind a kettő egyszerre

AKKOR ÉRZEM MAGAM ...-NEK/NAK, AMIKOR...

HA EZ AZ ÉRZÉS BESZÉLNI TUDNA HOZZÁM, EZT MONDANÁ:

HA EZT ÉRZEM, EZEKKEL A SZEMÉLYEKKEL TUDOK RÓLA BESZÉLNI:

MILYEN ÉRZÉSEK VANNAK MÉG BENNEM ILYENKOR?

MI VÁLTOZTA KI AZT, HOGY ÍGY ÉRZEM MAGAM?

- Szerettem volna több figyelmet
- Nem volt kedvem elvégezni a feladatom
- Valaki bántott
- Nem értem, a helyzetet
- Szerettem volna valamit
- Egyéb: _____

HOGYAN HATOTT MÁSOKRA A VISELKEDÉSEM?

MI AZ, AMIT MÁSHÉPP CSINÁL-NÉK/JÓVÁ TENNÉK? MI AZ, AMIT UGYANÍGY CSINÁL-NÉK?

AMIKOR ...-NAK/NEK ÉRZEM MAGAM: ÉZT FOGOM CSINÁLNI!

BÁTORÍTÓ MONDATOK, AMIK EBBEN SEGÍTEK:

MI TENNE BOLDOGABBÁ VÁL-JAK, VAGY TOVÁBBRA IS BOLDOG MARADJAK?

A JELEI ANNAK, HOGY EZT ÉRZEM: MIT JELEZ A TESTÉM?

MIT GONDOLOK?

HOGYAN VISELKEDEM? MI TÖRTÉNIK ILYENKOR?

A Faluház 1996-ban átadott épületében, kissé eldugott sarkában találjuk városunk könyvtárát. A Faluház megnyitása óta Budakalász lakossága harmadával nőtt, ami óriási változás. Az információs társadalom kifejezést egyre több helyről hallani. Az információs társadalom fogalma úgy írja le a világunkat, mint ahol egyre több ember foglalkozik kommunikációval, információ kellő helyre való eljuttatásával, közben algoritmusok figyelik kereséseinket, médiafogyasztási szokásainkat és még ki tudja mi mindent, például, hogy célzott tartalmak jelenjenek meg a közösségi oldalunk hírfolyamában. De a politika terében létrejött információk – hasonlóan a reklámanyagokhoz – üldöznek minket, egy videó megnézése előtt mosópor, vagy épp egy politikus reklámjába is beleszaladhatunk. A különböző felületek sora végtelennek tűnik az online térben, de az offline térben is egyaránt. Aztán amikor vasárnap leülünk az asztalhoz a családjunk körében, azt halljuk, hogy a különböző generációk különböző felületeken hallott érveket felsorakoztatva veszekszenek egymással.

Pedig találunk a mi városunkban is olyan embereket, akiknek az a hivatásuk, hogy azt az információt adják a kezünkbe, amire tényleg szükségünk van. Sőt, amit a könyvtárban keresünk, az nem fog a Facebook hírfolyamunkon felugrani nem beszélve a csendről, ami az olvasás terét körülveszi. Nem beszélve arról, hogy más olvasó emberek társasága, toleranciája, csendje milyen kapcsolódási pontokat, milyen szociális élményt kínál mondjuk a munkahelyi véleményformálók, tekintélyszemélyek mögé felsorakozott kollégákhoz képest.

Városunk könyvtárosaival beszélgetve megtudhattam, hogy nem is olyan régen még az volt a kihívás, hogy mindenki számára akár különböző országok könyvtár közti kölcsönzéseivel mindenkire eljusson az az információ, amire szüksége van. Ma leginkább a tudás körül alakult át a világ, így a tudás intézményében, a könyvtárban hatalmas átalakulást kell tapasztalnunk.

Sok helyről halljuk, hogy a könyvek válságban vannak, el fognak tűnni, hogy nem olvasunk és egyre nehezebben értjük meg a szövegeket, a ránk ömlő információk hatására rövidül a koncentrációs időnk és mintha edesség után nyúlnánk, két oldal elolvasása után kezünkben újra ott a telefon képernyője. Közben Budakalászon a könyvtár látogatottsága növekszik, az olvasók folyamatosan keresik az újdonságokat, követik a megjelenéseket.

A Budakalászi Könyvtár dolgozóival, Fazekas Borbálával és Makovecz Virággal beszélgettünk az intézmény történetéről, funkciójáról, feladatáról.

Fazekas Borbála

A Budakalászi Könyvtár 1962-től a Tanácsházán (ma a Városháza utca felőli épülete) működött. A Hazafias Népfront Pomázi úti (akkor Felszabadulás úti) épületének átadása után a könyvtár ott működött tovább. A megújult könyvtár ünnepségének vendége Veres Péter író volt, akinek a nevét békásmegyeri lakótelep is őrzi. Az intézmény a Faluház 1996-os átadását követően a jelenlegi helyen üzemel. A Faluház eredetileg a gyár kultúrháza volt, pontosabban a kultúrházként és kocsmaként üzemelő földszintes épület volt. A könyvtár az egykori kocsmahelyén van. A gyárnak külön intézményrendszere volt, többek között könyvtárral is rendelkezett, később a gyár könyvtárosa is a városé lett. 1984-ben a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárból kerültem a kalászi könyvtárba, a Pomázi útra. A majdnem 40 évben, amire közvetlen rálátásom van, a könyvtár iránti igény nem csökkent, hanem ma is erősödik és átalakul.

A könyvtár két dologból áll. Könyvtárosságból és könyvtárosból, aki a könyvtár lelke. A könyvtáros munkájának csúcса a kölcsönzés, de ez a teljes munkának csak egy pici részét teszi ki. Igyek-

1963

szünk akkor nyitva lenni, amikor az olvasó már nem a munkahelyen van. A covid előtti időkben olvasókör is működött a könyvtárban, de a teljes lezárás nagyon megviselte az intézményt. Most viszont spontán visszanyerte közösségi funkcióját, nem csak az olvasók vannak jelen, a könyvtár közösségi helyként is funkcionál, például kismamák nyári reggeleken hozzánk szerveztek találkozót. Az olvasóinkkal közeli kapcsolatban állunk, előfordul, hogy magánéleti kríziseket osztanak meg velünk.

Milyen a könyvválmány?

Általános gyűjtőkörű könyvtár vagyunk, főleg szépirodalmat és gyerekirodalmat gyűjtünk, de szakirodalmakból alapművek is találhatóak az állományban. Minden témából ott vannak a polcokon az általános gyűjtőkörbe beletartozó könyvek. A 160 négyzetméternyi tér behatárolja a lehetőségeket, a könyvtárnak nincs raktára, így a kisebb érdeklődésre számot tartó könyvek, amiknek a megléte a könyvtárosok megítélése szerint fontos lenne, nehezen tarthatóak. A könyvtári állomány hozzávetőleg 20.000 példányból áll, átlagosan havi rendszerességgel vásárolunk új könyveket szorosban az olvasók igényeihez mérten, így az állományunk friss. Ha több helyünk lenne, lényegesen nagyobb állománnyal dolgoznánk.

Budakalászi szerzők könyvei is megtalálhatóak; Erdős Zsuzsa, Milosevics Péter, R. Kelényi Angelika köteteivel is találkozhatunk a polcokon. Helytörténeti jelentőségű munkák kiemelt figyelemben részesülnek, mint a szentistvántelepi Kukorelly Endre Tündér Völgy című kötete. Szerb és német irodalmat is tudok ajánlani. A Faluház oldalán, a koskarolyh.hu oldalon az egeret a könyvtár menü tartva a legördülő menüsor alján megtalálható a könyvtári katalógus, ahol keresni lehet a könyvek között.

Mi a könyvtáros szerepe egy város életében?

A múlt rendszerben a könyvtárközi kölcsönzések lehetőségével külföldi kiadványokhoz is hozzá lehetett jutni, a 80-as évek könyvtárosának az volt az elsődleges feladata, hogy az emberek információhoz jutásának jogát biztosítsa. Ma, amikor nagyon sok információ zúdul az emberekre, a biztos forrásból való tájékozódás segítése a könyvtáros elsődleges feladata.

A könyvtár egy semleges helyszín, ahol az emberek tájékozódhatnak az ismereteiket például az környezetük tekintetében, ami megkönnyíti az együttélést.

Gyakran kérdezik tőlem: járnak manapság könyvtárba az emberek? – Hogyne járnának – nem is válaszolhatok másképpen.

Tény, hogy a könyvekhez való viszonyunk átalakult az utóbbi évtizedekben. Életünk minden területére berobbant az információtechnológia. De ez nem baj, ez így van rendjén.

A könyvtáraknak reagálniuk kell a megváltozott igényekre, sőt, szerek úgy fogalmazni, elébe kell mennünk azoknak. A covid miatti karantén emberi érintkezéseinket tépázta meg leginkább, és ezt orvosolni szükséges. A könyvtáraknak rendkívül fontos szerepük van ebben is. Álmaimban olyan intézmény képe lebeg, ahol a közösségi lét különböző szinterein élhetjük meg kapcsolatainkat. Ahol olvashatunk, filmezhetünk, társasozhatunk, sakkozhatunk, beszélgethetünk, ahol kávézhatunk de vacsorázhatunk is, interetizhetünk, ahol előadásokat, tanfolyamokat hallgathatunk, ahol gyerekek és felnőttek egyaránt jól érzik magukat, mert együtt lenni jó. És ha csak ezt nézzük, van feladatunk bőven.

Makovecz Virág

Mióta dolgozol a könyvtárban?

23 évvel ezelőtt, a házasságkötésünkkel költöztünk a férjemmel Budakalászra, azóta vágytam arra, hogy a Faluházban, illetve a könyvtárban dolgozhassak. Ez a vágyam 2010-ben teljesült, akkor lettem a művelődési ház titkárságvezetője. Négy évvel ezelőtt költöztem egy emelettel lejjebb, a könyvtárba, azóta érzem úgy, hogy révbé értem, mindig is ezt szerettem volna csinálni.

Mit jelent számodra a könyvtár?

Azokat a körülményeket és feladatokat, amik tökéletesen rám vannak szabva, mégis időnként kihívások elé állítanak. Az első naptól otthonosan érzem itt magam, de az évek alatt sokat tanultam is, és nyilván adódnak majd ezután is olyan helyzetek, amik által fejlődhetek. Szeretem, hogy bár a munkafolyamatok nap mint nap ismétlődnek, attól, hogy emberekkel foglalkozunk, mindig számíthatunk a változatosságra.

Szerinted milyen egy ideális könyvtár?

A külső körülményektől eltekintve olyan, ahol értő -érző könyvtárosok dolgoznak, ezért minden olvasó az általa vágyott könyvvel távozik. Mi ketten Borival elsősorban erre törekszünk, és bár ahogy kevés dolog a világon, egy könyvtár sem lehet tökéletes, a legnagyobb öröm számunkra az, hogy az olvasóink örömmel járnak hozzánk, és egyre többen vannak.

A könyvtár helyiségeit tekintve persze rengeteg tervünk lenne; az olvasóink és a saját kényelmünk érdekében igyekszünk a lehetőségeinkhez mérten kisebb változtatásokat eszközölni. Bízunk benne, hogy idővel térben is tudunk majd bővülni, gyarapodni, fejlődni.

Urbán Ákos

NACHRICHTEN

Mozgalmas nyarat zártak a kalászi németek

Összefoglaló a Kalászon élő német nemzetiség nyári program-sorozatáról, mellyel Budakalász hírért már egyre több településre viszik el.

Június

Az Alpenrose táncsoport és a Lustige Schwaben kórus meghívást kapott a Deutschklub Pilisborosjenő Weindorf Egyesület 40. jubileumi ünnepségére, ahová a Budakalászi Német Nemzetiségi Önkormányzat is elkísérte őket.

Az Alpenrose táncegyüttes bajor esten lépett fel Budapesten, a 3. kerületi Víziorgona utcai és az Őszike utcai Nyugdíjas házban. Fergeteges előadásukkal különösen vidám délutánban részécsítették az ott lakókat.

A Lustige Schwaben kórus Ürömrre kapott meghívást, az ürömi Heimat Singreis Német Nemzetiségi Kórus fennállásának 10. évfordulójának ünnepségére.

Július

A Német Egyesület tagjai számára, a Sváb Tájházban „batus” traccspartit rendeztek.

Megrendezésre került a III. Német Nyelvi tábor.

Évről évre egyre nagyobb az érdeklődés az egyhetes tábor iránt, melyet Németh Nikolett némettanár, a Kalász Suli Általános iskola pedagógusa szervez és vezet. A foglalkozások német nyelven történnek. Első nap ellátogattak a Sváb tájházba, ahol a Német Egyesület vezetője, Wágner Katalin mutatta meg nekik a Sváb Tájházat, majd német tánclépéseket tanulhattak az Alpenrose táncegyüttes vezetőjétől, Reich Tamástól. A további napokon sok érdekes program várta még őket, voltak kirándulni, múzeumlátogatásokon, sőt, akinek kedve volt, kipróbálhatta a wakeboard-ozást az OMSZK Wakeboard Centrumban.

A tábor Magyarország Kormányának- és a Német Önkormányzat támogatásával valósult meg.

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2022.

Laci atya búcsúztatója

Kalászi Hívők és a Kalászi sváb közösség a Schmidt-házban köszönt el László Kelemen atyától.

Laci atyát 2022. augusztus 1-el a Lágymányosi Szt. Adalbert Plébániára nevezték ki plébániai kormányzónak.

Tartalmas öt évet töltöttünk együtt az atyával. Rengeteg közös programmal, élménnyel gyarapodtunk. Kívánjuk, hogy az új helyén is érezze jól magát és ugyanolyan gyorsan illeszkedjen be, mint nálunk!

Nemzetiségi Délután a Schmidt-házban

A Rozmaring szerb- és az Alpenrose német táncsoport közös szervezésében került sor a fergeteges hangulatú szerb, görög, sváb rendezvényre. A látogatók megismerkedhettek és a különböző nemzetek tánclépéseivel, és zenéjükkel. Aki megéhezett, helyben, faszéneken sült csevapcsicát kóstolhatott lepényben, hagymával, ajvárral tálalva.

Augusztus

Az Alpenrose táncsoport meghívást kapott Vörösvári napok rendezvénysorozatán belül, a XIV. Schwabenfest-re. Különleges műsorukat hatalmasan tapssal jutalmazta a közönség.

Az Alpenrose táncsoport, immár harmadik alkalommal kapott meghívást Pomázra, a Sváb bálra. Fellépésükkel, ismét hatalmas sikert arattak.

Az Alpenrose táncsoport fellépése Pátyon a III. Német Nemzetiségi napon.

NAGYSIKERŰ PROGRAMOK A VÁROSNAPON

Idén is jó hangulatban telt a „Sétálj Budakalászi!” városnapi rendezvény. Az utcákon sétálgató, bicikliző emberek, családok haladtak helyszínről helyszínre, ahol érdekes, vidám programok fogadták a város apraja-nagyját. Mindenkinek akadt látnivaló és elfoglaltság, de ami a legfontosabb: tovább erősödött Budakalászi közössége, épültek a kapcsolatok.

Szeptember 3-án, szombaton került megrendezésre Budakalászi városnapi programja a „Sétálj Budakalászi!”, ami több helyszínen várta a látogatókat különböző, színes programokkal, foglalkozásokkal. A rendezvény egyik célja, hogy az érdeklődők a helyszínekre sétálva jobban megismerhessék Budakalászi nevezetes helyeit. A városnapnak kedvezett a kellemes, napfényes, őszi időjárás is, ami még a környező településekről is idecsalogatta az érdeklődőket.

A program helyszínei között volt az Önkormányzat hátsó udvara is, ahol különböző mesterségekkel lehetett megismerkedni, és egy kis sütemény és kávé mellett beszélgethettünk a város ügyeiről a képviselőkkel. A Faluházi programok gyerekes családok tömegét vonzották, hiszen volt lehetőség gokartozni, ugrólóvárazni és arcot festetni is. A Művelődési Ház egyik kiemelt programja volt a „Bennünk van a változás!” című rendezvény, ahol bemutatkozott az Atipikus Találkozások, Budakalászi egyik civil összefogása, ami a sajátos nevelési igényű gyermekek szülei számára nyújt sorstárs közösséget és együttműködve a kalászi intézményekkel részt vesz a lakosság érzékenyítésében. Az Atipikus Találkozások egész napos rendezvénye a hasznos beszélgetések mellett olyan vendégelőadókkal mutatta be többek között az autizmus spektrumzavart, mint Balatoni József (Jocó bácsi), tanár, aki médiaszereplései mellett több könyvet is írt a témában és Pápai Ildikó újságíró, coach, aki a saját gyermekével kapcsolatos tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel.

A séta során ellátogathattunk a Hollóvölgybe, ahol megismerkedhettünk az íjászzal és a völgy gasztronómiai különlegességeivel, de a Lупpa-sziget is vidám programokkal és diszkóval várta az arra látogatókat. A Kálvária-dombon képzőművész szabadegyetem működött Külüs László festőművész vezetésével, de a BUMM

Budakalászi Műteremházban a kortárs művészetek kedvelői is kikapcsolódhattak. A városnap alkalmából megnyitotta kapuit a Szent István Plébánia és a Budakalászi Református Gyülekezet is, a Szerb Templom kertjében, a Sváb tájházban és a Schmidt-ház udvarán pedig bemutakoztak a kalászi nemzetiségek.

A sportkedvelők az Omszki Parkban tizenegyesrúgó bajnokságon vehettek részt a BMSE szervezésében, a hobbikertészek pedig kísérelhették a Klisovác utcában a „Tüneményes Veteményesbe”, a Kalászi Községi Kertbe, ahol előadást hallgathattak a fenntartható kertészetről és kóstolhattak a kert terméseiből.

G. R.

HELYI ÉRTÉKEK

Egy sikeres budakalászi vállalkozás története

Először egy Budapest belvárosi delikáteszboltban találkoztam a Falukrémmel és váltam a rabjává több mint tíz évvel ezelőtt, ahol a tulajdonos mesélt egy fiatal, tehetséges srácról, aki a kenhető csodákat készíti. Később, amikor Budakalászra költöztem úgy hozta az élet, hogy a szomszédom lett ez az akkor már családos férfi. A Falukrém megálmodói, tulajdonosai Radványi Barbara és Tuza Péter, akik személyében nemcsak kiváló vállalkozókat, hanem barát-ságos, vendégszerető, különleges embereket ismertem meg. Budakalászi üzemükben Barbarával beszélgettem.

Hogyan született meg a krémek ötlete és maga a vállalkozás?

Egy belvárosi delikátesz boltban dolgoztam, onnan jött az ötlet, hogy lenne igény, kereslet házi jellegű krémekre. Peti elkezdett kísérletezni és megszülettek az első receptek. Felmerült a cégalapítás ötlete, de a semmire nem igazán tudtunk építeni. Végül a bátyám segített, hogy el tudjunk indulni ezen az úton: megalapítottuk a Kft.-t, kerestünk egy hidegkonyhai termelő üzemet, amit kibéreltünk. Ott dolgoztunk közel 10 évig. Peti közben elkezdett keresni üzleteket, akiknek el tudtuk adni a termékeket.

Volt, hogy nem engedték, hogy feltüntessük magunkat, mint Falukrém, emiatt lassan tudott a márkanév kialakulni. Azt tűztük ki célként, hogy Budapest minden piacán ottlegyünk, mert ugyan voltak már akkor is delikáteszek, mint például a Culinaris, de akkor még nem voltak ennyire népszerűek. 14 év alatt mára eljutottunk oda, hogy nem mi keresünk partnereket, hanem ők keresnek minket, hogy árulhassák a Falukrémet.

Hogyan kerültetek Budakalászra?

Amikor béreltük az újpesti üzemet, akkor született meg az első gyermekünk. Olyan otthont kerestünk, ahonnan nem kellett sokat utazni és kellemes környezetet biztosít a gyerekek felneveléséhez. Így jött képbe Budakalász. Ide született a második gyermek és nagyon megszerettük a várost. Miután kinőttük a bérelt hidegkonyhai termelőt Újpesten, akkor elkezdtünk saját üzem vásárlásában gondolkodni Kalász környékén. Akkor árulták a Kalászkert Udvarház épületét. Szimpátia alakult ki közöttünk és

a tulajdonos hölgy között, látta a szakma iránti szeretetünket és elkötelezettségünket, így sikerült megegyeznünk. Miután megvásároltuk az ingatlant, gondosan megterveztünk és átépítettük. Szerettük volna a teljes épületet kihasználni, ezért több embert vettünk fel zömmel innen Budakalászról. Fontos volt, hogy helyeket foglalkoztassunk azok mellett, akik átjöttek velünk Újpestről. Legtöbbször a vendéglátószektorból érkeztek hozzánk, így fontosnak éreztük, hogy a péntek, szombat és a vasárnap szabad legyen. Mi is vendéglátóból jövünk, tudtuk, hogy azoknak az embereknek, akiknek eddig nem voltak fix pihenőnapjaik, hétvégéik, mennyit jelent ez. Nagyon jó, megbízható csapatunk lett.

Az üzem példaértékű. Ragyog a tisztaságtól, minden szolid, esztétikus, a csomagolásokról is visszaköszön a jó ízlés. Ki a felelős mindezért?

Az üzemet én terveztem, ebből a hidegkonyhai üzemből írtam akkoriban a szakdolgozatomat. A tanulmányaim miatt pont tudtam a szabályokat az ajtómérettől kezdve a legapróbb részletekig. Mivel ez egy védett épület, kötött volt, hogy mihez nyúlhatunk hozzá. Mindent magunk válogattunk össze, a design is mi terveztük, választottuk. Rajzolgattam, centizgettem a két gyerek mellett, a kisebb még fél éves volt. Néha vannak korszakok, amikről nem tudjuk, hogyan csináltuk végig. Emellett Petivel tisztaságmániások vagyunk, amit megkövetelünk itt mindenkitől. Nagy felelősség embereknek élelmiszert készíteni, csak tiszta helyen lehet gyártani. Ha bármi belekerül, ami nem oda való, tönkremegy az áru. Mindenre figyelünk, mindent a szabályok szerint alakítottunk ki. Amikor ellenőriztek, mondták, hogy az üzemünk referencia is lehetne, amire nagyon büszkék vagyunk.

Évtizedek óta együtt dolgoztok. Hogy tudtok ilyen rég óta együttműködni?

Világ életünkben együtt dolgoztunk. Közös munkahelyen ismerkedtünk meg, Peti szakács volt én pedig pultos. 24 órából 24-et vagyunk együtt. Együtt dolgozunk, együtt élünk, együtt intézzük a gyerekeket. Ennek minden előnyével és hátrányával működünk. Egymás tisztelete az alap, már csak azért is, amit eddig letettünk az asztalra. Nem tudnánk ezt az egészet egymás nélkül csinálni. Peti álmolja meg és készíti a termékeket, én pedig a háttérrel biztosítom hozzá; beszerzem az árut, számlázok és a vevőkkel is én tartom a kapcsolatot.

Hol találkozhatunk a Falukrémmel?

A budakalásziak legközelebb Ürömön, Pomázon és Solymáron tudnak vásárolni. Újra ott leszünk a békási piacon is, de jó lenne Kalászon is egy partner. Minden viszonteladót feltüntetünk a weboldalunkon. Tartjuk azt az alapelvet, hogy egy piacon egy partner. Egyrészt, hogy ne tegyünk a viszonteladóink alá, másrészt pedig, mert nem szeretnénk, hogy bármelyik sarkon kaphatók legyenek a krémek. Ezek kulináris élelmiszerek, és ha minden sarkon lehetne ezeket kapni, akkor értékét vesztené a termék. A krémjeink nemcsak frissek, tartósítószermentesek és minőségi alapanyagokból állnak, de kézzel készítjük őket. Persze vannak gépek, amik mondjuk a majonézt kikeverik, de nagy műanyag kádakat használunk (mert a fém megszíne bizonyos alapanyagokat), abba öntjük az alapanyagokat, amiket kézzel, egy hosszú kesztyűben kevernek, nyomkodnak össze a dolgozóink. A tormás csülökrémben nem pépesítve van a csülök, hanem kézzel vágva. Szeretnénk, ha ez a darabosság visszaköszönne a krémekben is, hogy láthassuk azt, amit megeszünk. Mi nem tojáslevet használunk, hanem valóban főtt tojást, lefőzünk és megpuccolunk inkább több ezer darabot.

Ha nem tudunk eleget gyártani, akkor nem veszünk fel több megrendelést. Nem adunk alá a minőségből.

Nekünk fontos, hogy ne menjen a mennyiség a minőség rovására. Van egy egészséges ütem, amiben lehet növekedni, nem lehet egyik pillanatról a másikra ötszörös profitot termelni.

Hogyan birkóztatok meg a pandémiával és az emiatt bekövetkező bezárásokkal?

2020 tavasszal, húsvét előtt jelentették be az országos vészhelyzetet a Covid miatt. Nekünk a húsvét időszaka a legerősebb, így a korábbiakhoz képest 70%-al esett a bevételünk. Nem tudtuk mi sem, hogy mi lesz. Az emberek nem mertek kimozdulni, így vásárolni is ritkábban és óvatosan jártak csak. A csarnokoknak, ahol rengeteg ember van, jelentősen visszaesett a forgalma. Nekünk és a partnereinknek sem volt lehetőségünk arra, hogy házhoz szállítsunk. A kifli.hu keresett meg minket, hogy nem csinálunk e krémeket kis kiszerelesben, hogy azokat is tudják forgalmazni. Csináltunk a hét legkedveltebb ízben, azóta rendelhető a termékeink ezen a szolgáltatón keresztül is.

Milyen terveitek vannak?

Nagy terveink nincsenek, amit szerettünk volna, nagyrészt megcsináltuk. Építünk majd egy külső hűtőkamrát, hogy bővíthessünk, de a határ nem a csillagos ég. Cél az országos lefedettség, ami felé jó úton járunk, de minden lehetőségünk adott a külföldre szállításhoz is. Szeretnénk Ausztria felé nyitni.

Mit gondoltok, mi a titka ennek a sikertörténetnek?

Ez több dologból adódik össze. Peti szakács, szereti a szakmáját és ért is hozzá. Zseniális, egyedi ízvilágot tud alkotni, minden alapanyagának ismeri a struktúráját, tudja, hogy milyen hőfokon mit mivel kell keverni, hogy kijöjjenek az ízek. Az ő tudása, kreativitása az alap. A másik, hogy haladunk a korrallal. Sok a gyomorbeteg, ételérzékeny, vegetáriánus és vegán. Mindenkinek az igényeire próbálunk odafigyelni, bevezetni olyan termékeket, amikkel szélesebb vevőréteget szolgálhatunk ki. Mindemellett 14 éve nem változtatunk az alaprecepteken. Az ember tudja, hogy mire számíthat. Minimális változások vannak, mert vannak évek, amikor más a termés, más tejet ad a tehén, de a recept ugyanaz. A legfontosabb, hogy neked kell csinálni, nem adhatod ki a kezedből. Ez egy óriási teher és felelősség is egyben. Peti a kezdetektől minden nap reggel 5-6-tól itt van a konyhán és csinálja. Mindent ellenőrizni kell, az alapanyagoktól kezdve az összes hűtő sarkáig.

Itt kell lenni és szeretni kell. Ha az ember szereti azt, amit csinál, az kiütözik a terméken. Nekünk ez volt az első gyerekünk, imádjuk a mai napig és örömmel jövőnk be dolgozni akkor is, ha nagyon fáradtak vagyunk.

A gyerekeitek belenőnek ebbe az életstílusba. Hogy viselik, hogy van egy testvérük?

Szeretnek itt lenni velünk, nincs segítségünk, így a gyerekeknek sokszor itt is kell lenni. Szeretnek segíteni, zsebpénzt is kapnak érte. Vicces, de szokták mondani, hogy ha mi öregek leszünk akkor átveszik. Persze mi azt akarjuk, hogy mindenki azt csinálja, amit szeretne, de ezt nem lehet nem szeretni.

Gulyás Rita

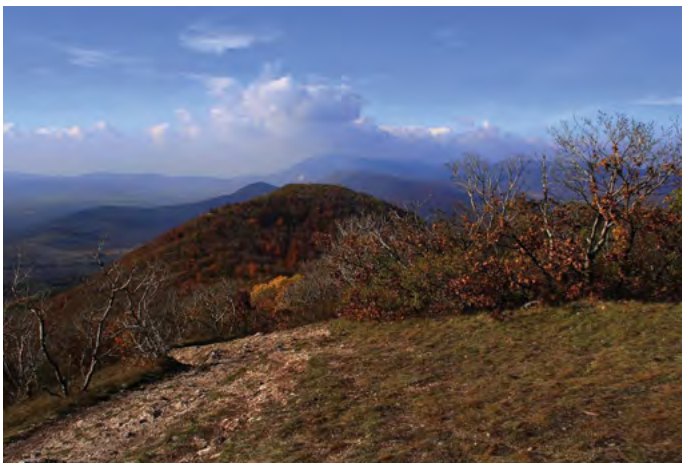
HÁTIZSÁKOT FEL!

A túramozgalom olyan korba nyúlik vissza, amikor a mai turista még nem létezett. Az erdőben, bakancsbal, térképpel, tájolóval túrázó ember furcsa elegye a zarándoknak, a sportolónak és talán legkevésbé a turistára hasonlít, hiszen nem a tengerpartra igyekszik és a gasztronómiai vágyait is két fél zsemle között éli ki. Az erdőket ősszel keresik fel a legtöbben, Gerstenkorn András geológust, városunk környezetének ismerőjét arra kértük, mutassa be nekünk az otthonunkból gyalogosan elérhető érdekességeket.

KEVÉLYEK

Pilisvörösvár irányába a 10-es úton, elhagyva Budapestet, jobb kéz felé klasszikus szépségű, két csúcsból és a köztük fekvő nyeregből álló hegygerinc magaslik: a Kevélyek csoportja, a Pilis legdélibb vonulata. A hegycsoportot a Kevély-nyereg két részre osztja: nyugatra, a 483 méter magas Kis-Kevély mészkőorma, míg keletre az 535 méteres Nagy-Kevély dolomit tömege emelkedik. A Kevélyek déli oldala meredek, kopár, jórészt fáatlan lejtő, míg az északi oldal enyhébb lejtésű, egybefüggően erdőszült vidék.

A gerinc valójában délkeletről az Ezüst-heggyel kezdődik és északnyugaton egészen az Oszoly-tetőig tart. Az Oszoly-tető alatti mészkőszikrtek az ország egyik legszebb kilátású panorámáját rejtik, lábánál a Pilis gyöngyszemével, Csobánkával. A Oszoly mészkőfalak Magyarország legismertebb sziklamászó terepei.

Kilátás a nyeregre a Nagy Kevélyről (fotó: Gerstenkorn András)

A piros jelzésű gerincúton a déli kopár lejtőnek köszönhetően zavartalan kilátás nyílik a Pilisvörösvári-völgyre, a lábaink alatt fekvő Pilisborosjenőre, a Budai-hegységre és távolabb Budapestre. A hegy alatt található az Egri csillagok felvételéhez épített „díszletvár”, valamint a dolomitos sziklatornyokból álló, magasra nőtt, szoborszerű Teve-szikla is.

Gerstenkorn András (fotó: Hartl-Nagy Tamás)

Budakalász felől a zöld jelzésű turistaúton juthatunk fel a Kevélyekre. Látnivalókban ez az oldal is bővelkedik. Itt rejtőzik a Parlament egyes darabjait, a Halászbástya, a Budai alsó-rakpart, vagy éppen a Műszaki Egyetem főépületének építőkövét adó édesvízi mészkőbánya és ugyanebből a mészkőből származik a kevesek által ismert ósvíziló-lelet is.

A hegyvonulat jelentős tömegét kb. 220 millió éves mészkő és dolomit alkotja, előbbiben sok kisebb-nagyobb üreg, barlang alakult ki. Legismertebb ezek közül az impozáns Kevély-nyergizsomboly függőleges aknabarlangja a Kevély-nyereg közelében és a Kis-Kevély északi oldalában nyíló Mackó-barlang. Ez utóbbi jelentős ősrégészeti lelőhely, ahonnan a jégkorszak állatvilágának csontjai, valamint az évezredekig itt lakó emberek kőszerszámai kerültek elő. Az említett mészkő mellett, a Nagy Kevély csúcsának fő tömegét alkotó, a mészkőhöz igen hasonló, és ugyanabban az időben képződő dolomitot láthatunk szinte végig a Pilisborosjenő felőli meredek hegyoldal sziklaszirtjein.

A csúcra vezető út mentén, a budakalászi Ezüst-hegy kőfejtőjében különleges kavicsokat tartalmazó homokkőre figyelhetünk fel és ugyanitt található a Pilis-hegység sokáig leghosszabb barlangja, a 400 méter hosszú, bejárásához rendkívüli testi és mentális edzettséget igénylő Papp Ferenc-barlang.

A Teve-szikla bizarr dolomittornya (fotó: Gerstenkorn András)

A homokkőből számtalan malomkő készült. Jónéhány félkész remekművet még ma is rejtene a hegyek tölgyesei, fenyvesei.

A telet minden év márciusában a Mackó-barlang környékén egy több ezer négyzetméter kiterjedésű hóvirág-tenger búcsúztatja, emellett a Kevélyek kiemelkedő botanikai értékét számos ritka növényfaj demonstrálja. A Kevélyeken kevés gomba nő, bár az északi lejtők tölgyeseiben gyakoriak az őzlábgombafélék, a galambgombák és a galócák is.

A Kevélyek vonulatát Budapesthez és a környező, könnyen elérhető, településekhez való közelsége rendkívül vonzó kiránduló célponttá teszi, ugyanakkor magas bércei, gépkocsival történő megközelíthetlensége, titokzatossága folytán megmaradt a gyalogos turisták egyik „szent” helyének.

A két főcsúcs közötti ívelt, szabályos nyereg, a Kevély-nyereg a vonulat szíve. A néhány száz négyzetméternyi tisztás a csodás mikroklimatikus adottságokkal, kilátással, hegyek nyújtotta védelemmel a túrázók forgalmas pihenőhelye. Nincs még egy olyan kereszteződése az ország turistaútjainak, mint ez, ahol egyszerre négy jelzés (kék, piros, zöld, sárga) található. Nem véletlen, hogy itt épült fel a két világháború között Magyarország egyik leghangulatosabb menedékháza.

A Kevély-nyergi menedékházat 1928-ban bámulatos összefogással építették fel. Mivel a hely gépkocsival egyáltalán nem, terepjáróval is csak igen nehezen és csak időszakosan közelíthető meg, az építésben felhasznált összes anyagot (kővet, fát, stb.) a lelkes építők szó szerint a kezükben és a hátukon vitték fel a nyeregbe. És ebbe még az építéskor használt víz is beletartozott. Nem csoda hát, hogy a hely kultikussá vált a turisták körében, ennek a turistaháznak rangja és messze földön híre volt. Aki itt szállt meg, vagy lépett be a nagy kandallóval rendelkező tágas, hangulatos fogadótérbe, az talán soha többé nem felejtette el az itt sült palacsinta illatát, az itt kapható tea zamatát, a menedékház ölelő melegét.

...és a hűlt helye a nyeregben ma (fotó: Gerstenkorn András)

A Kevély-nyergi menedékház fénykorában (fotó: Gerstenkorn András)

Malomkövek a Monalóvác-hegyen (fotó: Gerstenkorn András)

Az ételek is a gyalogosan felcipelte vízből, élelmiszerekből készültek. Így még azok íze is más volt a többinél. Sajnos - mint annyi más, sokak által ismert és szeretett turistaház - ez sem sokkal élte túl a rendszerváltást. 1990-ben magántulajdonba került, de hamarosan, 1992. év nyarán leégett, pontosabban felgyújtották. Üszkös maradványai sokáig álltak mementóként az erdőben, mint ahogyan mi is álltunk a romok előtt és egyszerűen nem értettük a miert. A romokat mára eltakarították és a helyükön pihenőhelyet alakítottak ki, amely azonban magán viseli a soha meg nem szokható hiányt, a néhai menedékünket, a turistaházat.

Gerstenkorn András

ŐSZI MEGELŐZŐ SZŰRŐVIZSGÁLATOK

Budakalász Város Önkormányzata támogatásával ősszel folytatódnak a szakorvosi szűrések, melyek a lakosság egészség megőrzését és a betegségek megelőzését szolgálják. Az Egészségklub önkéntesei végzik ez alkalommal is a szervező munkát. A szakorvosi szűréseken kizárólag budakalászi lakosú személyek és a város közintézményeiben dolgozók vehetnek részt, személyes jelentkezést követően.

EGÉSZSÉGES BUDAKALÁSZÉRT
EGYESÜLET

A szűrőprogramokra mindenki hozza magával a személyi igazolványát, lakcímkártyáját és a TAJ kártyáját. Felhívjuk figyelmüket, hogy a szűrőprogramokon elsősorban azok vehetnek részt, akik még nem, vagy az előző szűréstől eltelt egy éven túl vették igénybe a szolgáltatást.

A vizsgálatokra jelentkezni lehet az alább közzétett időpontokban a megadott személyeknél és telefonszámon.

A szűrésekre az Egészségház vérvételi helyiségében kerül sor, az alábbi időpontokban:

Bőrgyógyászati szűrés időpontja

2022. október 21.	péntek	8:00-12:00 óráig
2022. november 25.	péntek	8:00-12:00 óráig

A vizsgálatot Dr. Buczkó Mónika bőrgyógyász, allergológus, klinikai onkológus szakorvos végzi. A szűrővizsgálat elsősorban a rosszindulatú elváltozások/bőrdaganatok/időbeni felismerését szolgálja. Régóta fennálló bőrpanaszokkal az illetékes szakrendelőt keressék fel.

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között Jankuly Tiborné Zsuzsánál a +3630/2640637 telefonszámon.

Érszűkület mérés időpontja

2022. október 8.	szombat	9:00-14:00 óráig
2022. november 12.	szombat	9:00-14:00 óráig

A műszeres érszűkület vizsgálatot Dr. Tóth-Domán Judit belgyógyász szakorvos végzi. A mérés során feltárásra kerülhet az esetleges perifériás érbetegség.

A perifériás érbetegség a szív- és az agyi erekre kívüli erek betegsége. 50 éves kor felett az életkor előrehaladtával meredeken emelkedik a gyakorisága, főleg társuló rizikóbetegségek esetén. Lappangó módon, fokozatosan alakul ki, ezért sokszor már csak később ad tünetet, ezért érdemes a rizikócsoportokban szűrni a betegséget.

Azon 50 év feletti korosztály jelentkezését várjuk vizsgálatra, akiknél nem ismert az alsó végtagi érszűkület és kórelőzményükben az alábbiak közül legalább egy rizikófaktor szerepel: **dohányzás, cukorbetegség, magas vérnyomás, magas koleszterinszint.**

Érszűkület gyanúját veti fel az alsó végtag fájdalma, mely terhelésre fokozódik, nyugalomban enyhül. Átmeneti vagy állandó jellegű idegi típusú fájdalom, zsibbadás is gyakran társul hozzá. Nehezen vagy nem gyógyuló talpi, lábszári sebek, fekélyek esetén is gondolni kell érszűkület lehetőségére.

Akinél az alsó végtagi érszűkület ismert vagy kezelt, számukra nem a szűrés, hanem a gondozó orvosoknál az időszakos kontroll javasolt!

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon, 18-20 óra között dr. Csobod Juditnál a +36/30 5642348 telefonszámon.

Nőgyógyászati vizsgálat októberben és novemberben lesz.

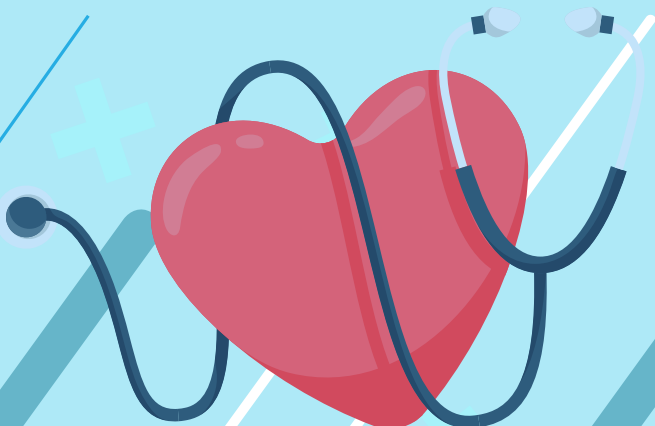
Tervezés fázisában van egy neurológiai/dementia/vizsgálat és székletvér vizsgálat/vastagbél daganat/szűrés október vagy november hónapban.

Kérem ezzel kapcsolatban figyeljek a Hírmondó októberi lapszámában közzétett időpontokat!

Egészségük megóvása érdekében éljenek az Önkormányzat, az Egészségklub és a Szakorvosok által nyújtott lehetőségekkel!

Balogh Csaba
elnök

Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága
Dr. Csobod Judit
Egészségklub vezetőségi tag

ISTEN HOZTA ZOLTÁN ATYÁT, BUDAKALÁSZ ÚJ PLÉBÁNOSÁT!

2022. augusztus 1-én kezdte meg a szolgálatát Varga Zoltán plébános Budakalászon, akit a Szent Kereszt Felmagasztalása Plébánián kérdeztem eddigi szolgálatáról, Istennel való találkozásáról és a papi hivatásról.

Honnan érkezettél Budakalászra?

Budapestről, a Rózsák teréről, a Szent Erzsébet Plébániáról költöztem, aminek három évig voltam a káplánja és tizenegy évig a plébánosa. Az a plébánia Budapest belvárosában fekszik és a Bazilika után a főváros második legnagyobb temploma.

Hogy éled meg 14 év után a költözést?

Nehéz ennyi idő után megválni egy közösségtől, ami a családot jelentette számomra. Igyekszem jól alkalmazkodni és átlátni a feladatokat. A szolgálati hely váltásának eshetősége benne van a papi hivatásban, amivel én is számoltam. Ez egy lehetőség is, hogy új embereket ismerjek meg és bővüljön a családom. Az új környezet frissítést is jelent; mikor rendet rak az ember egy költözésnél a lakásban, sok mindent újra kell gondolni és szelektálni az életünkben azokat, amiket feleslegesen tartogatunk lelki értelemben is.

Mi volt az, ami Istennel való személyes kapcsolatra hívott?

Vallásos családból származom. Édesapám katonatiszt volt a rendszerváltás előtti időkben, és nem volt elfogadott az, ha egy tiszt templomba jár. Ez az oka annak, hogy az esti misére jártunk a sötétben és a kórusról figyeltük a történéseket, mert így jobban el lehetett bújni. Ám azért, mert valakit vallásosan nevelnek, nem biztos, hogy hinni fog. A hitet Isten adja. Amit a vallásos neveléssel kaptam, azok az alapok voltak. 11 éves voltam, amikor egyszer Hajdúszoboszlón nyaraltunk, ahol elmentünk egy misére és ott a dicsőség éneklése alatt megérintett Isten jelenléte. A következő naptól kezdve már én kértem, hogy menjünk a misére, mert hallani, érezni akartam újra. Ott valami elindult és megfogalmazódott bennem, hogy jó lenne Istent követni.

Milyen út vezetett arra az elhatározásra, hogy a papi szolgálatot választottad?

Megmaradtak az érzéseim, de családban gondolkodtam és jegyesség előtt álltam egy négyéves kapcsolatban. Budapesten tanultam hangtechnikát, nagyon szerettem volna ebben dolgozni. Esküvőkön zenéltem, élveztem szórakoztatni a lakodalom vendégeit. A jegyesség előtt azonban elkezdett bennem erősödni a hivatás kérdése. Akkoriban sokat vonatoztam a tanulmányaim miatt és volt alkalmam többet olvasni, imádkozni és elmélkedni erről a kérdéssel. Egy mérlegen éreztem az életet, ahol a serpenyő egyik felében a zenélés és a család állt, a másikban a papi hivatás. Amikor Piet van Breemen „Nevemen szólítottál” című könyvét olvastam, akkor elbillent a mérleg a szolgálat felé. Mindennél jobban vágytam arra, hogy Jézust kövessem. Pont az a lényeg, hogy ilyenkor olyan dolgokról mondunk le, amik számunkra nagyon is fontosak és kívánatosak, de mindezt Krisztusért és mások üdvösségéért tesszük.

HITÉLET

Miután meghoztad a döntést, hogyan teljesedtél ki a papi hivatásban?

A döntés után ezt meg kell küzdeni. Nagyon nehezen, de lezárta a több éves párkapcsolatomat és jelentkeztem a papi szemináriumba. Az első év küzdelmes volt, sokszor vissza akartam fordulni főleg, amikor nehézségekbe ütköztem. Az első év után valami megváltozott és lassan el tudtam engedni a régi életemet. A felszentelés után, mikor már a Rózsák terén szolgáltam, elmentünk pár paptársammal Medjugorjeba, egy zarándokhelyre Bosznia-Hercegovinába, ahol Isten újra megérintett. Megéltam egy olyan csodát, aminek hatására teljesen átadtam magam Istennek, megtértem. Előtte megvolt a vallásos nevelés, a hit, a vágy Jézus követésére, a tanulás, a felszentelés, de én annak a pillanatnak a csendjében fogadtam be már papként a kegyelmet teljesen. Érzelmileg beállítottaságú vagyok, azóta, mint minden embernek nekem is vannak hullámzásaim, de az Istennel való kapcsolatomban stabil.

Milyen feladatok várnak az első időszakban Budakalászon?

Egyelőre még próbálom behozni az elmaradásaimat, amitől elvonta az időt a sok ügyintézés és papírmunka. Az elkövetkező időszak a szolgálatomban egy tanulási fázis lesz; meg kell ismernem az embereket, a helyzeteket, a plébánia hátterét és működését.

Mik azok az erősségeid, amikkel a budakalászi hívő közösséget a leginkább tudod majd támogatni?

Elsősorban lelkipásztor vagyok, szeretném Jézust közvetíteni az embereknek. A szervezés, a programok könnyen el tudják vonni a figyelmet a lényegről. A lelki élet, az imádság és a szentségimádás az, amit a legfontosabbnak tartok. Emellett a zene olyan Istentől kapott ajándék az életemben, amivel szolgálni is tudom Őt; a zongora mellett megtanultam gitározni, amit a dicsőítő imában kamatoztatok a közösségben is. Szeretnék gyóntatni, szeptembertől gyóntatási időt kiírni mindkét templomban misék után.

Mi a vezérigéd a Szentírásból?

Amikor felszenteltek, választanom kellett egy jelmondatot. Én ezt választottam és mostanában ez erősödött fel újra bennem:

„Neki növekednie kell, nekem kisebbednem.”

/János evangéliuma 3:30/

Gulyás Rita

TANTÁRGYAK KRISZTUS ISKOLÁJÁBAN

Elkezdődött az új tanév, de nem csak a diákok fognak komoly vizsgákkal szembesülni idén. Jó, ha az embernek van kihez fordulnia ilyen kihívásokkal teli időszakban, hogy felkészülhessen arra, ami előtte áll. Isten célja nem annyi csupán, hogy katartikus élményeket biztosítson számukra a vasárnapi istentiszteletek és más egyházi események alkalmával. Aki Isten gyermekeként él, nem azért keresi a vele való találkozásokat, hogy egy időre mindent rózsaszínben lásson, mielőtt újra rázuhan a szörnyű valóság. Inkább olyan ez a kapcsolat, mint a legjobb tanárnál tanulni, akinél a tananyag maga az élet. Isten célja, hogy egész lényünket formálva felkészítsen mindarra, ami előttünk áll itt a Földön és az örökkévalóságban. A három legfontosabb örök tantárgy, melyekből bőven van mit tanulnunk: a Hit, a Remény és a Szeretet. Engedtessek meg nekem, hogy rövid tantárgyismertetővel hozzam meg olvasóim kedvét a tanuláshoz.

Hit – az erő forrása: A láthatatlan létezők elfogadása, az a bizalommal átítatott tudás, hogy ha Isten gyermekei vagyunk, nem csak a saját emberi erőnkre számíthatunk, hanem Isten valóságos, létező személyére, cselekvő, gondoskodó jelenlétére, szabadító erejére is, amikkel a győztes oldalon állunk.

A Zsoltáriró így fogalmazza meg ezt:

„Fölruháztál erővel a harcra, térdre kényszerítetted támadóimat.”
Zsolt 18:40

Remény – józan világlátás: Az Isten iskolájában a remény nem menekülés a valóság elől, hanem éppen életünk céljának és a történelem

végkifejletéről szóló Bibliai igazságoknak egyre mélyebb megismerése, melyek várakozással töltenek el és közben Istennek tetsző tettekre készítetnek. Isten maga tanít minket a világ állapotáról, saját magunkról, önmagáról és arról, hogy az övéire milyen dicsőség vár. A remény segít nyitva tartani szemünket, hogy kősziklán álljunk, és az ingoványban magabiztosan egyensúlyozók ne tudjanak elbizonytalanítani. Péter apostol idézve:

„Igen, szenvedni fogtok egy kis ideig. De azután Isten maga fog helyreállítani, megerősíteni, felépíteni, megalapozni benneteket. Meg fogja tenni, mert ő a forrása minden kegyelemnek, és arra hívott el benneteket, hogy örökké tartó dicsőségében részesüljete. Ez a dicsőség pedig Jézus Krisztusban érhető el. Övé a hatalom mindörökké! Ámen!” 1Pt.5:10-11

Szeretet – a félelem ellenszere: az Isten szeretete az a tökéletes szeretet, amivel ő szereti az övéit. Ahogyan Isten szeretetét egyre jobban megismerjük, egyre inkább a mi szavainknak és tetteinknek ez a szeretet válik a motivációs hátterévé. Ahogy fejlődünk ebben, átalakulnak az emberi kapcsolataink, és a félelem, mint motiváció egyre kisebb szerepet játszik az életünkben. János apostol így ír erről:

„Ahol Isten szeretete uralkodik, ott nem marad hely a félelem számára” 1Jn.4:18

Életbevágóan fontos tantárgyak ezek, és Krisztus iskolájába folyamatos a felvétel.

Debreceni László lelképásztor
Budakalászi Evangéliumi Közösség

VÉGE A VÍRUSNAK?

Amikor két és fél évvel ezelőtt megérkezett a koronavírus Budakalászi, Kelemen László atyával éppen a közös alkalmakat tervezgettünk arra a tavaszra. Ahogyan sok minden másból, ebből sem lett semmi. Sebaj – mondtam neki akkor-, ha vége lesz a bezártságnak, akkor majd tartunk valamilyen közös hálaadó alkalmat a veszély elmúlása feletti örömeinkben. De nem tartottunk ezért hálaadást sem a vírus végeztével: mert nincs vége a vírusnak. Vagy vége van?

Nincs vége, mert újra és újra lecsap, most is sokan betegek. Kiadta már a mérgét a vírus? Sok-sok halottunk volt az elején, ma jóval kevesebb, de azért most is van bennünk egy bizonytalanság. El tudjuk képzelni, hogy görög betűvel vagy országgal jelzett veszélyesebb változatai térnek vissza a kórnak. A vírus még mindig a legnagyobb baja az emberiségnek? Itt, Közép-Európa keleti részén – Kelet-Közép-Európában - bizony nem, hiszen a végeláthatatlan orosz-ukrán öldöklés a szemünk előtt zajlik, ami a vírusnál frissebb és a víruséhoz mérhető nagy aggodalmunk.

Mégis szükséges lassan ítéletet mondanunk a vírus mögöttünk lévő korszakáról. Mondjuk ki, hogy nagy baj történt velünk, és még erős a gyászunk, mert sok szerettünket veszítettük el. De van

bennünk hála is, hogy mi még itt lehetünk. Állapítsuk meg, hogy soha nem leszünk már többé olyan magabiztosak, mint a vírus előtt voltunk. Kénytelen-kelletlen megtanultunk e nyomorúsággal együtt élni, és felvettünk új szokásokat. Mindnyájunknak lett kedvenc maszkja, és amikor maszk nélkül beszélünk, az egyik a fülére akasztva lógatja, a másik a nyakába engedi le, a harmadik a mutatóujján pörgeti... Madarat tolláról, embert maszkjáról.

Talán megállhatnánk együtt, végignézve az elmúlt időn. A bibliai gondolkodás nagyon fontosnak tartja az emlékezést, az időszakok megnevezését, a határok meghúzását: az életünk tudatos élését. Az Ószövetségben az ősatyák, amikor történt velük valami fontos, rögtön emlékkövet állítottak, oltárt emeltek, helyet neveztek el, és így tovább. Amíg közösen eljutunk egy hálaadó városi alkalomig, addig is ki-ki maga ítélje meg életünk jelentős részét, az elmúlt két és fél évet. Vajon „javamra vált a nagy keserűség” (Ézsaiás) vagy „szemem elhomályosodott a bánattól” (6. zsoltár)? Mindig vigyünk Isten elé azt, ami történik velünk.

Bereczky Örs református lelkész
Budakalászi Református Gyülekezet

BÉKE A VILÁGBAN

A népszerű világszépe választáson, a pódiumon felvonultatott hölgyektől arra a kérdésre, hogy „Mit szeretnél a legjobban?“, gyakran a „Világbékét!” a válasz. Ez a sokszor ismételt válasz ékes bizonyítéka annak, hogy erről beszélünk a lehangosabban, a leggyakrabban, ezt kívánjuk a legjobban, ez az, ami a leginkább hiányzik. Az ember legmélyebb szükségleteit a hatalom gyakran használta eszmei magyarázatként vagy mentségül az erő és a hatalommal való visszaélés esetén.

Egyiptom és Mezopotámia urai a hatalomvágyukat úgy palástolták, mintha az istenek kötelezték volna őket a béke és a rend megvédésére. A rómaiak „nagylelkűségből” és attól a „vágytól vezérelve” uralkodtak, hogy az általuk ismert világ népeinek elhozzák a „Pax Romanát”. Az állambéke és az állam isteni eredete szolgált alibiként a hódításokhoz, pusztításokhoz és a népek kegyetlen büntetéséhez. A római ötlet bizonyos változásokon ment keresztül az impérium „keresztényesítésével”, miután az állam isteni eredetet vett fel, ahogy ezt a rómaiak magyarázták: az állam a világmindenség örök, égi struktúra leképeződése, amely az isteni hatalom keresztény eszméje, egy világi vezetővel az élen, aki az isteni hatalmat jelképezi. A kérdés maradt annak az eldöntése, hogy Róma keresztényesítése, vagy a kereszténység romanizációja történt-e. Hitler és Mussolini náci és fasiszta eszméi nem csak Németország és Itália politikai szövetségét alapozták meg, hanem egész Európában is sok szimpatizánst szereztek. Az utánuk következő időkben, ma is, olyan „békénk” van, amit Amerika és a többi nagyhatalom tálal.

Ha ettől az ideológiai alaptól megszabadulunk, láthatjuk, hogy több filozófiai és vallási tanítás megkísérelte elmagyarázni, mi is a béke. Például a sztoikusok azt állították, hogy a béke egyfajta lázadásmentesség (atarakció), az emberek megbékélése azzal a ténnyel, hogy nem ellenőrizhetnek minden kozmikus eseményt, sem a természet minden egyes törvényét. A balszerencse és a nélkülözés néha elkerülhetetlen.

A keresztény vallás egyik legtipikusabb gondolata a békéről szól. A Hegyi beszédben, amit Máté apostol oszt meg velünk, Krisztus először a boldogságokról beszél. Ebből a kilenc mondatból, amelyek párhuzamot alkotnak a Dekalogossal, egy mondat a békére vonatkozik és így hangzik: „Boldogok akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek.” (Máté 5:9, Mt. 7, 9, Luk. 6, 31, Rom. 12, 18, ..) Rögtön szembe tűnik, hogy Krisztus nem a személyes, individuális békéről beszél, az egyén békéjéről, amely másokat nem érint. A szó, amit használ, a béke teremtői, nem azokat jelentik, akik csak a saját békéjüket keresik. Mert az olyan béke valójában csak menekülés a valós életből egy saját képzelt önelégültség, ahol a hit csak egy paraván, amely mögött egoizmus rejtőzik. Tehát azok, akik békét teremtenek, Isten fiainak neveztetnek. Az Isten pedig a béke Istene (Zs. 13. 20.) Ez alapján azok is, akik ezt a tulajdonságukat ápolják, olyan szinten hasonlítanak Istenre, hogy Jézus őket Isten fiainak nevezi. Valamilyen szinten kiegyenlíti őket magával. Ezt azért is teszi, mert éppen Ő, Isten fia emberként

született, hogy kibékítse az embereket Istennel. Nem csupán az emberi nemet, hanem a Föld minden teremtményét. Krisztus Isten feltétel nélküli szeretetét veszi alapul, de nem csak azt jelenti, hogy Isten az emberiséget feltétel nélkül szereti, hanem azt is, hogy semmilyen feltételt nem szab. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn. 3,16) Az egyetlen dolog, amit Jézus kér, az, hogy hittel fogadjuk el, hogy Ő a világ Megváltója, Isten fia. Következésképpen a szeretet és a béke, amelyekről a keresztény vallás beszél, nélkülöz minden erőszakot, tolkodást. Igényli az együttműködésünket. Ő azt óhajtja, hogy összekapcsoljon bennünket úgy, hogy „mindegyikünknek hozzáférése legyen az Atyához”. Természetesen, nem arról van szó, hogy olyanokra ne lenne szüksége. Kereszténynek lenni azt jelenti, hogy megvan bennünk az az igény, hogy a béke itt és most jelen legyen.

Ami jelenti azt, hogy megvalósulnak Krisztus szavai: az Úr uralma legyen jelen mindennapi életünkben. Tehát, a béke, amiről az Evangélium vall, másokra is áttérjed, a békéről mások is tanúságot tesznek, akár személyes áldozat árán is, amennyiben szükségeltetik. Hogy a keresztények ma mennyire képesek erre, mennyire hajlandók, egyedül azon tudjuk mérni, mennyire béketeremtők akár egymás között, akár azokkal, akik számukra idegenek.

Zoran Živic parókus,
Budakalászi Szerb Egyházközség

SPORT

SPORT ÉS SZABADIDŐ VÁLASZTÓ NAP A MENTÁSKERTBEN

Augusztus 25-én újra megrendezték a sport- és szabadidő választó napot a Mentáskertben. Az eseményen bemutatkozási lehetőséget kaptak a helyben űzhető sportágak és foglalkozások, a budakalásziak pedig regisztrációhoz kötött, ingyenes szűrővizsgálatokon is részt vettek.

Idén másodszer rendezték meg a Mentáskert szervezői a sport- és különóraválasztó délutánt. Az eseményen közelebbről is megismerhették a családok, milyen programokat tudnak Budakalászon találni gyermekeiknek, hogy tartalmasan töltsék el délutánjaikat. Az esemény folyamán számos mozgásos és kreatív programot ismerhettek meg, illetve választhattak ki az érdeklődők. A látványos színpadi bemutatók mellett az oktatók személyesen tájékoztatták a megjelenteket a saját mozgásformájukról, sportágukról, illetve foglalkozásaikról. A teljesség igénye nélkül bemutatkozott a Well-

dance SE, a Gyöngyszem Rg SE, a Lupa Sails, a Képzőművész Kör, Liza Kreatív Műhelye, Tóth Beáta nyelvoktatás, Békés Harcos SE, Vidra SE, Disc golf, a Rozmaring Szerb Táncegyüttes és a Polihistor képző.

ÚJRA PÁLYÁN A BUDAKALÁSZI KÉZILABDÁZÓK!

A Liga Kupa győzelem és a Magyar Kupa-menetelés kötelez

Az új évadban is szeretne eredményesen teljesíteni az élvonalban szereplő budakalászi férfi kézilabdacsapat. Az együttes remek időszakot zárt a 2021/2022-es szezonban, amit a Liga Kupa megnyerésével sikerült megkoronázni.

A budakalásziak július 18-án kezdték meg a felkészülést, és a szakmai stáb napi két edzést vezényelt a társaságnak. Délelőtt az erőnlét fejlesztésére fektették a hangsúlyt, délután pedig termi edzés következett, amely során már előkerült a labda és a taktikai elemekkel is foglalkoztak az edzők. A bajnoki rajtig természetesen előkészületi mérkőzések is szerepeltek a programban, és fontos cél volt, hogy az új igazolások beépüljenek, a csapat pedig összerázódjon.

„Általában hiányposztra igazolunk: ha elmegy valaki, akkor kell hozni helyette játékost – fogalmazott Csoknyai István vezetőedző. – Idén nyáron az irányító poszton erősítettünk, az együttes magja együtt maradt. Felnőtt csapatunk legfiatalabb játékosa a balszélső poszton játsszó Berényi Barnabás lesz. Továbbra is törekszünk arra, hogy minél kevesebb külföldi játékosunk legyen. Amikor idekerültem, még öt légió-sunk volt, a következő évadban már csak három szerepel az együttesben, vagyis elsősorban a tehetséges magyar kézilabdázókban bízunk. Az első évemben kivívtuk a bennmaradást, idén a nyolcadik helyen végeztünk a bajnokságban, ami összességében reálisnak mondható. A Magyar Kupában, a klub történetében először, bejutottunk a négyes döntőbe, a Liga Kupát pedig veretlenül megnyertük. Nagy vágyunk, hogy a következő három évben az első ötbe bekerüljünk, de tudni kell, hogy pokolian erős az élmezőny. A bajnokság sorsolásából adódóan egyből egy nehéz mérkőzéssel kezdünk Szegeden. Tanulni megyünk a Pick Szeged csapatához, hiszen az ott és a felkészülésen szerzett

tapasztalatokból kiindulva a következő mérkőzéseken majd reális esélyünk lesz pontokat szerezni.”

A kalásziak az első edzőmeccsüket 35-28-ra megnyerték a Dabas ellen, majd hét góllal kikaptak a Tatabánya otthonában. A nyáron megerősödött Ferencváros 33-24-re verte a mieinket, majd kétszer is a Gyöngyös ellen lépett pályára a csapat. Idegenben két góllal nyert a házigazda, otthon pedig egy egységgel nyert a Kalász. Az utolsó előkészületi találkozón az NB I-es újonc Budai Farkasok legénysége volt az ellenfél, és a kalásziak 27:22 arányban bizonyultak jobbnak.

A bajnoki nyitányon nem volt könnyű dolga a csapatnak, hiszen a Bajnokok Ligája-induló Pick Szeged impozáns arányában volt jelenése a társaságnak. A Tisza-partiak öt gólos előnnyel térhettek pihenőre az első félidő után (19-14), a térfélcserét követően pedig rátettek még egy lapáttal, és 15 találattal, 40:25 arányban diadalmaskodtak. Ahogy Csoknyai István vezetőedző fogalmazott a lefújás után: a fiúk számára a második fordulóban kezdődik a bajnokság. A folytatásban sorrendben a „kis” Veszprém, a balatonboglári NEKA, a Budai Farkasok, majd a Csurgó vár az együttesre, vagyis minden bizonyosan elkezdődik majd a pontgyűjtés.

CÍMVÉDÉS A LUPA-TÓNÁL

Újra a legjobbnak bizonyult a Villám Lilla, Nagy-Szombathelyi Szandra páros a strandröplabda országos bajnokság döntőjében! A Lupa Beachen megrendezett rangos viadalon a férfiaknál is a tavalyi győztes duó, azaz Hajós Artúr és Stréli Bence diadalmaskodott. A Budakalászhoz ezer szállal kötődő Villám Lilla másodszor lett ob-győztes.

Megvalósult az álom: megvédte magyar bajnoki címét a Villám Lilla, Nagy-Szombathelyi Szandra páros a strandröplabda országos bajnokság döntőjében! A Lupa Beachen megrendezett rangos viadalon a férfiaknál is a tavalyi győztes duó, azaz Hajós Artúr és Stréli Bence diadalmaskodott. A Budakalászhoz ezer szállal kötődő Villám Lilla másodszor lett ob-győztes.

A magyar strandröplabda legjobbjai mérték össze egymással a tudásukat a budakalászi Lupa-tónál. Már az első napon is egymást érték az izgalmas mérkőzések, a folytatásban aztán az elődöntők és a helyosztók következtek a sorban. A nőknél az egyik elődöntőben megisméltódott a gyenesdiási ob-forduló fináléja, és a szakemberek szerint ez egy előrehozott döntő volt a bajnoki címvédő Nagy-Szombathelyi Szandra és Villám Lilla, illetve a trónkövetelő Gubik Hanna és a 2020-as ob-győztes Vaida Beáta között. Az első szett nagy csatában lett a Vasas párosáé, aztán jött az egyenlítés és a döntő játszma, aminek a végét a címvédő bírta jobban. A másik ágon viszont bombameglepetés született: az előző napot is rosszul kezdő Vasvári Eszter és testvére, Zsófi ugyanis az első játszmában mindössze 10 pontot szerzett, és bár a másodikra már „felébredtek” a lányok, vezettek 18:15-re is, a mindössze 16 éves Kun Stefi és a még nála is egy évvel fiatalabb Szabó Anna két szettlabdát hártva innen is fordított és bejutott pályafutásuk első felnőtt ob-fináléjába. Utóbbi, aki

november végén ünnepli 16. születésnapját, minden idők legfiatalabb ob-döntőse lett.

A női bronzmeccsen helyenként már úgy tűnt, hogy magukhoz térnek a Vasvári testvérek, de végül Vaida és Gubik nem engedte ki a kezéből a sikert és megérdemelten nyerte meg a bronzcsatát. A női döntőben váratlant húzott a címvédő: nem Szabót, hanem Kunt kezdték el bombázni a nyitásokkal és ez bizony alaposan meglepte a két ifjút, akik így elég simán elvesztették az első szettet a hunvolley.hu beszámolója szerint. A másodikban már valamivel jobban tartották magukat, azonban végül így sem forgott veszélyben Vecsey Fanni „legfiatalabb bajnok” titulusa, aki két éve, 17 évesen és alig több mint egy hónaposan lett ob-győztes. Nem így Lutter Eszter ob-győzelmi rekordja, ugyanis hatodik sikerével Szombathelyi Szandi behozta őt az örökranglistán.

„Ebben a szezonban is volt egy hullámvölgyünk, de a döntőre összeálltunk, és elértük azt, amiért jöttünk – nyilatkozták a lányok a finálé után. – Elsősorban mentálisan kellett felkészülnünk, hittel és önbizalommal ideállni, hogy meg tudjuk nyerni a tornát és vele a magyar bajnokságot. Az elődöntő megnyerése nagy lökést adott nekünk, a döntőben pedig sikerült végig kézben tartani az irányítást.”

Az első három fordulóban kétszer is nyert a BMSE felnőtt csapata

Elkezdték az új évadot a budakalászi labdarúgók

A nyári időszakban is minden nap edzettek a BMSE labdarúgói, ami érthető is, hiszen augusztusban elindult az új évad a felnőtt és az utánpótlás bajnokságokban.

Az egyesület elnöke, Sárosi Tibor érdeklődésünkre elmondta: továbbra is rengeteg gyerek rúgja a labdát a klub színeiben. Az ASR Gázgyár klubban megszűnt az utánpótlás, így újabb fiatalok csatlakoztak a kalásziakhoz, így már több mint 200 igazolt futballistája van az egyesületnek. A munka magas színvonalát az is jelzi, hogy a Fradi és a Vasas is igazolt innen fiatalokat a nyáron.

A megyei I. osztályban szereplő felnőttek ugyancsak nagyon készültek a rajtra: a fiúk a tavasszal sikerrel vívták ki a bennmaradást, és a következő szezonban is szeretnék jól teljesíteni. Az egykori NB I-es gólvágó, Bajzát Péter maradt az edző, és Somorjai Tamás is a BMSE gárdáját erősíti a továbbiakban. A keretbe több tehetséges fiatal is felkerült. Az együttes augusztus 21-én játszotta első bajnoki mérkőzését idegenben, a Pilis otthonában, és 1-0-s vereséget szenvedett. A folytatás annál jobban sikerült: a második játéknapon a vereségváriak látogattak Kalászra, és a fiúk 2-1-es győzelmet arattak. A gólokon Gerhard Ádám és Fritz Olivér osztozott. A harmadik fordulóban a fiúk a nagy múltú Vác otthonában léptek pályára, és 2-1-re nyertek Fritz és Széll találatával. Három

játéknapon után ezzel a BMSE a hat megszerzett ponttal az ötödik helyet foglalta el a tabellán.

Az egyesület a centerpálya teljes felújítására pályázott a szövetségnél, ami mintegy 200 millió forintba kerülne. Azt egyelőre nem tudni, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben mi lesz a beruházás sorsa, az viszont biztos, hogy a TAO-támogatásoknak köszönhetően a BMSE működése továbbra is biztosított.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük
Budakalász
Város
legfiatalabb
lakóit!

Bereczki Milán

Berkes Botond

Koncsek Bálint

Köteles Eleonóra Laura

Kroó Vilmos Flórián

Magyari Johanna

Miklós Benett

Németh Linett

Szabó Panka

Szlivka Erzsébet

Varga Ábel

Wieszt Léna

Zsíros Mór

Sok szeretettel gratulálunk! Isten éltesse őket és családjukat!

HÍRLEVÉL FELIRATKOZÁS

Iratkozzon fel
Budakalász hírlevelére és értesüljön kétéhetente
a város legfontosabb történéseiről!

A feliratkozónak a megjelenés napján a Budakalászi
Hírmondót is saját e-mail fiókjukba küldjük.

HIRDETÉSI LEHETŐSÉG A BUDAKALÁSZI HÍRMONDÓBAN

A Budakalászi Hírmondó print változata évente 10 alkalommal, 32 oldalon 4500 példányban jelenik meg, és a város összes háztartásában olvashatják. Az újság online változatban is elérhető. Lapunk színvonalára jóleső visszajelzés az egyre gyakoribb hirdetési igény. Úgy döntöttünk, hogy szeptembertől eleget teszünk ennek, és lehetőséget adunk a budakalászi, illetve a régiós szolgáltatások, termékek bemutatására negyed, fél és egyoldalas felületeken. A hirdetéseknek meg kell felelniük a reklámetikai és a lap által képviselt szakmai elvárásoknak. További információ a 06-26-340-266-os telefonszámon, illetve a kommunikacio@budakalasz.hu emailcímen kérhető.

HIRDETÉSI MÉRETEK ÉS TARIFÁK

Méret	nettó	+áfa	bruttó (forint)
1/1	100.000	27.000	127.000
1/2	60.000	16.200	76.200
1/4	40.000	10.800	50.800

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Orosz Ferenc, Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Urbán Ákos

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával:

Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

A Faluház szeptemberi programajánlója

Minden csütörtökön 14 – 19 óra között Mentáskert östermelői piac a Faluház udvarán.

Szeptember 14-én 17 órától Alzheimer Cafe: 1997 óta a világ számos országában rendeztek már Alzheimer Cafét. Az első Hollandiában azzal a felismeréssel hozták létre, hogy a betegségről nyíltan kell beszélni és ennek meg kell teremteni a lehetőségét. A budakalászi Alzheimer Café védnöke dr. Göbl Richárd polgármester, neurológus szakorvos. Dr. Nagy Zsuzsanna pszichiáter, a budakalászi Idősek Klubjának dolgozója és Balogh Csaba képviselő az eseményen szintén jelen lesznek. Az esemény nyitott, mindenkit szeretettel várnak, akinek kérdései vannak a betegséggel kapcsolatban, esetleg érintett hozzátartozó révén vagy személyesen. A belépés díjtalan.

Szeptember 15-én 17 órától „Klasszikus és kortárs”: az Örömezen sorozat koncertje. A belépés díjtalan.

Klasszikus és Kortárs
2022. szeptember 15.
csütörtök 17⁰⁰
Előadók:
Rabovay Júlia - hegedű
Farkas Éva - brácsa
J. S. Bach,
Mozart,
Sári József
műveiből
A belépés ingyenes!

Szeptember 18-án 9 órától „Tour de Kalász” kerékpárverseny. Minden évben sokakat vonz a megmérettetés, ahol ezúttal is két távon küzdhetnek meg a résztvevők a kihívásokkal. Nevezés 9 órától a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár udvarán, rajt 10 órától kategóriánként.

TOUR DE KALÁSZ
2022. szeptember 18.
VASÁRNAP
Nevezés 9 órától, rajt 10 órától
a művelődési ház udvaráról
Távok Budakalászi csodás tájain:
16 és 6.5 km
Részletek a honlapon és a facebookon
KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. | TEL: +3620 382 9810 | FAX: +3620 331 7183
HONLAP: WWW.KOSKAROLYMH.HU | FACEBOOK: KOSKAROLYMH

Szeptember 24-én 8 órától 12 óráig Láda-fia garázs vásár. Várjuk szeretettel az árusító (számukra kapunyitás 7 órakor) és vásárló érdeklődőket egyaránt egy közös kincsvadászatra! Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

A Faluház programjairól részletesen a koskarolyhm.hu oldalon olvashatnak.

LÁDA-FIA GARÁZSVÁSÁR
2022. szeptember 24. 08.00 - 12.00
Árztalálék: 1500 Ft | Fogadtalék: 1000 Ft
Jegyek kaphatók a tixa.hu és az eszterhazy.konyvtar.hu oldalon
KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. | TEL: +3620 382 9810 | FAX: +3620 331 7183
WWW.KOSKAROLYMH.HU

APEY
ÁRON ANDRÁS
AKUSZTIKUS KONCERT
RockHáz
2022. 09. 24. 20:00
Korona 18:00
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
Tel: +3620 340 468, +3670 331 7183
facebook.com/akusztikuskoncert
KÉREK KAPHOATÓK A TIXA.HU OLDALON ELŐRETTÉTEL 2.500.FT
KÖZÖSSÉGI ELŐRETTÉTEL 1.500.FT ÉS 1.000.FT ÁRSZINTTŐL FELÉRE.
PROGRAMOK LÉLEKBÚVÁR 17.00 ÓRÁTÓL KEZDŐDÖK
ALÉLEKBÚVÁR HÍVÓKÖZÖSSÉGI PROGRAMOK TUDOMÁNYTALAN, MŰVÉSZETI

Szeptember 24-én 20 órától Áron András APEY-RockHáz akusztikus koncert. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA
XX. századi történelem
a színpalak mögött
2022. szeptember 30.
péntek
A belépés ingyenes!
KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
HONLAP: WWW.KOSKAROLYMH.HU | FACEBOOK: KOSKAROLYMH

Szeptember 30-án 15 órától 20 óráig Kutatók Éjszakája.

A Kutatók Éjszakája egy Európa-szerte megrendezett ingyenes eseménysorozat a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítésére. Budakalászi program: XX. századi történelem a színpalak mögött.

FÉRFIAK KLUBJA
LÉLEKBÚVÁR
BEDŐ IMRE
a Férfiak Klubja alapítójának előadása
A BIZTONSÁGOT NYÚJTÓ FÉRFI
2022. OKTÓBER 7. 19 ÓRA
Jegyek kaphatók előzetesen a tixa.hu oldalon.
Belföldi esemény előtt a helyszínen.
Belépőjegy: elővetélen 2.000 Ft, a helyszínen 2.500 Ft.
KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. | TEL: +3620 382 9810 | FAX: +3620 331 7183
WWW.KOSKAROLYMH.HU

OKTÓBERI ELŐZETES:

Október 1-én 10 órától Bábozd Zöldre! Környezeti Nevelési Egyesület előadása gyerekeknek.

Október 2-án 11 órától 18 óráig Tarsolyosok Országos Találkozója.

Október 7-én 19 órától Bedő Imre: A biztonságot nyújtó férfi - Lélekbúvár sorozat előadása.

**KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR**

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
2011 Budakalászi, Szentendrei út 9.
www.koskarolyhm.hu • +36 30 382 9810 • info@koskarolyhm.hu

MERRE TÚRÁZZUNK BUDAKALÁSZ KÖRNYÉKÉN?

TÉRKÉPEN JELÖLT HELYEK MEGNEVEZÉSE

1. Holló-völgyi-forrás
2. Ajmanica-fennsík
3. Ingó-kő
4. Budakalászi édesvízi mészkőbánya (elkerített üzemi terület)
5. Rálátás a budakalászi édesvízi mészkőbánya fejtéseire
6. Édesvízi mészkőtömbök
7. Felhagyott kőfejtő a működő bánya nyugati oldalán
8. Hévíz oldásos nyomai édesvízi mészkővön.
9. Repedéses barlangok, üregek és sziklaalakzatok a Monalovác-hegyen
10. Szarkofágkő
11. Vas-lápa kőfejtő
12. Szász Elek spirál
13. Kilátás a Szentendre-Visegrádi-hegységi vulkánokra, 210-220 millió éves mészkövet feltáró kőbánya
14. Kristály-barlang
15. Zöld-barlang
16. Kevély-nyergi-zsomboly
17. Kevély-nyereg
18. Kis Kevély, kilátás-1
19. Kis Kevély csúcs, kilátás-2
20. Mackó-barlang
21. 210-220 millió éves zátonymészke képződése Afrika partjainál
22. Kis-Kevélyi kőfülke
23. Teve szikla
24. Kilátás, déli panoráma a Teve-sziklára és a pilisborosjenői tájra
25. 180 millió éves eltűnt idő „nyomai” dolomit és homokkő rétegek között
26. „Egri vár” Pilisborosjenőn: Egri csillagok forgatási helyszíne
27. A Nagy Kevély gerince. Kilátás a Kevély-nyeregre, valamint a Pilis központi vonulataira
28. Nagy Kevély csúcsa
29. Délnyugati panoráma Budapest irányába
30. Dolomit sziklagyepek, panoráma Budapest, az Északi-középhegység és az Alföld irányába
31. Arany-lyuk zsomboly
32. Porló dolomit, azaz természetes murva a turistaút mindkét oldalán
33. Kápolna-barlang
34. Szűk barlangi üreg, kúszójáráttal
35. Óriás kavicsok „hűlt helye” 35 millió éves Hárshegyi Homokkőben
36. Ezüst-kevélyi kőkunyhó (volt TTE menedék)
37. Szabó József-barlang
38. Vajon mi ez? Titokzatos, feltáratlan régészeti lelőhely vagy kőbányászati kőkunyhó?
39. Szophoklész-barlang
40. Papp Ferenc-barlang
41. Hármasthatár: Budakalász/Üröm/Pilisborosjenő

A Hátizsákot fel! című írásunkban Gerstenkorn András geológus túraajánlatait olvashatják.